

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**Technisch rapport bij
Peil.Taal en rekenen 2022 - 2023**

1 Inleiding

Dit is het technische rapport dat ten grondslag ligt aan de publieksrapportage Peil.Taal en Rekenen 2022-2023 (Inspectie van het Onderwijs, 2024). In dit rapport vindt u de verantwoording van onderzoeksgegevens die zijn gebruikt bij analyses. Er wordt gebruik gemaakt van informatie uit secundaire databronnen.

Dit rapport volgt zoveel mogelijk de paragraafindeling van het publieksrapport.

2 Inhoud

1	Inleiding	2
2	Inhoud	3
3	Databronnen en definities.....	4
3.1	Databronnen.....	4
3.1.1	<i>Leerlinggegevens.....</i>	<i>4</i>
3.2	Definities	4
3.2.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
3.2.2	<i>Achtergrondgegevens leerling</i>	<i>4</i>
3.2.3	<i>Achtergrondgegevens school.....</i>	<i>6</i>
4	Selecties	8
4.1	Analysebestand voor de behaalde referentieniveaus.....	8
4.2	Analysebestand voor de ontheffingen en niet-deelname	8
5	Representativiteit	10
5.1	Basisonderwijs	10
5.2	Speciaal basisonderwijs	12
5.3	Speciaal onderwijs.....	13
6	Uitkomsten basisonderwijs.....	15
6.1	Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal.....	15
6.2	Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings.....	15
6.3	Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken	15
6.4	Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar schoolkenmerken.....	19
6.5	Beheersing vaardigheidsniveaus – Samenhang verschillende kenmerken	20
6.6	Ontheffing en niet-deelname.....	22
7	Uitkomsten speciaal basisonderwijs	24
7.1	Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal.....	24
7.2	Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings.....	24
7.3	Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken	24
7.4	Ontheffing en niet-deelname.....	28
8	Uitkomsten speciaal onderwijs	29
8.1	Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal.....	29
8.2	Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings.....	29
8.3	Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken	30
8.4	Ontheffing en niet-deelname.....	34
9	Bijlagen	36
9.1	Concretisering van referentieniveaus.....	36
9.2	Toetsverplichting	37
9.3	Wegingsprocedure	39
9.4	Literatuurlijst	40

3 Databronnen en definities

In dit hoofdstuk worden de bronnen en definities beschreven die gebruikt zijn voor de analyses.

3.1 Databronnen

3.1.1 *Leerlinggegevens*

3.1.1.1 DUO-BRON - Inschrijvingsgegevens
Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs inschrijvingsbestanden (BRON) met o.a. leerlingaantallen en achtergrondkenmerken. Dit betreft de inschrijvingen van leerlingen op peildatum 1 oktober van schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in zowel het bo, sbo, als het so.

3.1.1.2 DUO-BRON - Toetsgegevens
Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs bestanden (BRON) met eindtoetsgegevens. Dit betreft alle gemaakte eindtoetsen in zowel het basisonderwijs (bo), speciaal basisonderwijs (sbo), als het speciaal onderwijs (so) over de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. In dit bestand staat ook opgenomen welke leerlingen niet aan de toets hebben deelgenomen (al dan niet op basis van een ontheffingsgrond).

3.1.1.3 CBS
Om de leerlinggegevens te verrijken zijn de BRON-data op individueel niveau gekoppeld aan CBS-gegevens. Hierdoor kan gebruikt gemaakt worden van het ouderlijk opleidingsniveau, het huishoudinkomen, en de gezinssamenstelling van leerlingen. In sectie 3.2 komen de gebruikte definities aan bod.

3.2 Definities

3.2.1 *Algemeen*

3.2.1.1 Referentie- en streefniveaus
Indicator die aangeeft of leerlingen op basis van de eindtoetsresultaten het referentieniveau 1F ofwel het streefniveau 1S (voor rekenen) of 2F (voor lezen en taalverzorging) heeft bereikt. Voor een uitvoerige beschrijving van de vaardigheden die onderliggend zijn aan deze niveau indeling, zie bijlage 9.1.

3.2.1.2 Lezen en rekenen hoog/laag
Op basis van het behaalde vaardigheidsniveau per domein zijn indicatoren gemaakt die aangeven of leerlingen op zowel het reken- als leesdomein het streefniveau (lezen/rekenen hoog), of beneden referentieniveau (lezen/rekenen laag) presteren.

3.2.2 *Achtergrondgegevens leerling*

3.2.2.1 Eindtoets
Voor scholen in het bo, sbo, en het so is het verplicht om bij leerlingen in het laatste leerjaar een eindtoets af te nemen. Een eindtoets geeft een advies naast het schooladvies voor het best passende brugklatype.

- 3.2.2.2 Schooladvies voortgezet onderwijs: initieel
Dit is het schooladvies dat basisschoolleerlingen krijgen voordat de uitslag van de eindtoets bekend is.
- 3.2.2.3 Ontheffing deelname eindtoets
Sommige leerlingen hoeven de eindtoets niet te maken. Dit kan gelden voor: leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland zijn en het Nederlands onvoldoende beheersen; meervoudig gehandicapte kinderen die zeer moeilijk leren en zeer moeilijk lerende kinderen. Leerlingen met een ontheffing mogen de eindtoets wel maken. De Onderwijsinspectie laat de resultaten van leerlingen met een ontheffing buiten beschouwing bij de beoordeling van de eindresultaten.
- 3.2.2.4 Niet-deelname eindtoets
Leerlingen kunnen op basis van een ontheffingsgrond niet hebben deelgenomen aan de eindtoets, maar ook door ziekte/verhindering op de toetsdatum.
- 3.2.2.5 Geslacht
Het geslacht van de leerling is weergegeven als jongen of meisje.
- 3.2.2.6 Migratieachtergrond
Naar aanleiding van een advies van de Wetenschappelijke raad voor regeringsbeleid (Bovens et al., 2021) zijn OCW, DUO, en de inspectie samen met een nieuwe indeling van migratieachtergrond gekomen. Op basis van zijn/haar geboorteland en het geboorteland van zijn/haar juridische ouders worden leerlingen ingedeeld in drie categorieën: Nederlandse herkomst, Migranten en Kinderen van migranten. Vervolgens worden deze drie categorieën verder opgesplitst op basis van de geografische ligging van het herkomstland: Nederland, migranten Europa, migranten buiten-Europa, kinderen van migranten Europa, kinderen van migranten buiten-Europa.
- 3.2.2.7 Hoogst behaalde opleiding ouders
Vastgesteld is wie de (juridische) ouders zijn van de leerling en het hoogst behaalde opleidingsniveau onder beide ouders. Als een leerling één ouder heeft dan geldt het opleidingsniveau van deze ouder. Het opleidingsniveau is ingedeeld in vier categorieën: maximaal een mbo 2-opleiding; mbo-3 of mbo-4; hbo-associate's degree of - bachelor; wo of hbo-master. Het opleidingsniveau van ouders is bij een deel van de leerling onbekend.
- 3.2.2.8 Huishoudinkomen
Vastgesteld is van welk huishouden de leerling deel uitmaakt in het jaar voor het inschrijvingsjaar. Van dit huishouden is het (niet-gestandaardiseerd) besteedbaar huishouden genomen. Op basis hiervan zijn leerlingen ingedeeld in drie categorieën: laag huishoudinkomen (beneden modaal), gemiddeld huishoudinkomen (tussen modaal en 2x modaal), en hoog huishoudinkomen (2x modaal en hoger). Voor een klein aantal leerlingen is het huishoudinkomen onbekend.
- 3.2.2.9 Eenoudergezin
Vastgesteld is van welk huishouden de leerling deel uitmaakt in het jaar voor het inschrijvingsjaar. Leerlingen in een particulier huishouden die administratief alleen ofwel bij de juridische vader ofwel bij de juridische moeder wonen zijn aangeduid als deel uitmakend van een Eenoudergezin. Voor een klein aantal leerlingen is de gezinssituatie onbekend.
- 3.2.2.10 Groot gezin
Vastgesteld is van welk huishouden de leerling deel uitmaakt in het jaar voor het inschrijvingsjaar. Leerlingen in een particulier huishouden waarin meer dan 2

thuiswonenden, minderjarige kinderen voorkomen zijn aangeduid als deel uitmakend van een Groot gezin. Voor een klein aantal leerlingen is de gezinssituatie onbekend.

3.2.2.11 Vertraagd/versneld

Een leerling doet gemiddeld 8 jaar over de basisschool. Een leerling wordt als vertraagd beschouwd als deze op 1 oktober in groep 8 aangekomen, 12 jaar of ouder is. In dat geval zal een leerling ruim meer dan 8 jaar over de basisschool doen. Een leerling is versneld als deze op 1 oktober in groep 8 10 jaar of jonger is. Deze leerling zal (hoogstwaarschijnlijk) uitstromen op het moment dat hij of zij 11 jaar of jonger is. Voor het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs is deze indeling niet gemaakt.

3.2.2.12 Cluster

In het speciaal onderwijs worden tegenwoordig 3 clusters geregistreerd: Cluster 1: visuele beperkingen, visueel meervoudig beperkt; cluster 2: dove, slechthorende leerlingen en/of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis, doofblindheid, doof meervoudig beperkt, slechthorend meervoudig beperkt; cluster 3: lichamelijke beperkingen en/of medisch langdurig ziekten en/of leren en ontwikkelen – meervoudige beperkingen; cluster 3/4: cognitieve beperkingen in combinatie met leren en ontwikkelen – meervoudige beperkingen en/of een of meerdere van de sociaal-emotionele ontwikkelingen; cluster 4: sociaal-emotionele ontwikkelingen (gedragsontwikkeling, autismespectrumstoornissen en/of sociaal-psychologische ontwikkeling)

Om toch een onderscheid te kunnen maken tussen (voormalig) cluster 3 en cluster 4 leerlingen, wordt gebruik gemaakt van een variabele die op *school* niveau aangeeft wat de hoofdsort van het onderwijs is dat op deze school wordt gegeven. Met deze variabele kunnen leerlingen ingedeeld worden in voormalig cluster 3 / 4 op basis van de hoofdsort onderwijs die op de school waarop ze staan ingeschreven wordt gegeven.

3.2.3 *Achtergrondgegevens school*

3.2.3.1 Schoolweging

De schoolweging wordt gebruikt om de complexiteit van de leerlingenpopulatie op een school te duiden. Het CBS berekent de schoolweging op basis van de volgende kenmerken: het opleidingsniveau van de ouders; het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school; het land van herkomst van de ouders; de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten.

3.2.3.2 Schoolgrootte

Scholen zijn op basis van het aantal ingeschreven leerlingen ingedeeld in 5 verschillende categorieën: 0 tot 100 leerlingen, 101 – 200, 201 – 300, 301 – 400, 401 of meer. Deze categorisatie gebruiken we in de Multi level regressieanalyses.

In de uitsplitsing van behaald vaardigheidsniveau naar schoolgrootte zijn de scholen in 3 categorieën ingedeeld op basis van hun totaalaantal leerlingen: 25% scholen met het *laagste* aantal leerlingen, de 25% scholen met het *hoogste* aantal leerlingen, en de 50% scholen daartussenin. Dit om consistentie te behouden met de splitsing naar schoolpopulatiekenmerken.

3.2.3.3 Gemiddelde kenmerken van de leerlingpopulatie op school

Voor de meeste in 3.2.2 genoemde achtergrondkenmerken van leerlingen zijn op schoolniveau het gemiddelde aandeel leerlingen met deze achtergrond berekend. Dit resulteert in de volgende variabelen: aandeel meisjes, aandeel leerlingen met een niet-Europese migratieachtergrond, aandeel leerlingen met max. mbo2 opgeleide ouders, aandeel leerlingen met hbo-master/wo opgeleide ouders, aandeel leerlingen met laag

huishoudinkomen, aandeel leerlingen met hoog huishoudinkomen, aandeel leerlingen uit een eenoudergezin, aandeel leerlingen uit een groot gezin.

In de uitsplitsingen van behaald vaardigheidsniveau naar school(populatie)kenmerken worden de scholen steeds in 3 categorieën ingedeeld op basis van hun aandeel leerlingen met een bepaald kenmerk: de 25% scholen met het *laagste* aandeel leerlingen met dit kenmerk, de 25% scholen met het *hoogste* aandeel leerlingen met dit kenmerk, en de 50% scholen daartussenin. In de multivariate regressieanalyses worden de leerlingpopulatievariabelen gestandaardiseerd.

4 Selecties

In dit hoofdstuk worden de selecties beschreven die zijn toegepast op de bronbestanden om tot de analysebestanden te komen.

4.1 Analysebestand voor de behaalde referentieniveaus

Het originele toetsbestand bevat 188.177 records. Dit betreft alle gemaakte toetsen, maar ook de ontheffingen en niet-deelnemers in zowel bo, sbo, als so. Uit dit bestand worden de records met een ontheffingsgrond, niet-deelname, of ontbrekende toetsuitslag verwijderd. Vervolgens wordt de hoofdtoets geselecteerd en dit bestand ontdebeld op onderwijsnummer. Hierdoor blijven er uiteindelijk 180.580 records over.

Om onderscheid te maken tussen de so en bo/sbo toetsen gebruiken we de indicator uit het toetsbestand die aangeeft of de gemaakte hoofdtoets behoort tot een inschrijving in het WPO of het WEC. De WEC-toetsen wijzen we toe aan het so, de WPO-toetsen horen bij ofwel het bo of het sbo.

Om onderscheid te maken tussen de bo en sbo toetsen gebruiken we informatie over het type PO uit het Inschrijvingenbestand van het PO. Deze variabele geeft aan of een bepaalde inschrijving het bo of het sbo betreft. Op basis van deze toewijzing komen we uit op de volgende aantallen gemaakte toetsen per sector:

bo: 171.452
sbo: 5.902
so: 3.129

Wanneer we vervolgens de toetsen van ROUTE 8 buiten beschouwing laten, levert dit de volgende aantallen op:

bo: 149.833
sbo: 2.061
so: 1.386

Waarbij er in totaal 88 observaties overblijven die vanwege ontbrekende informatie in het Inschrijvingenbestand niet kunnen worden toegewezen aan bo of sbo. In de meeste gevallen gaat dit om leerlingen die ná de peildatum van 1 oktober die voor het Inschrijvingenbestand wordt gehanteerd zijn ingeschreven komen te staan op een bepaalde school. Deze observaties worden niet meegenomen in de analyses.

4.2 Analysebestand voor de ontheffingen en niet-deelname

Vanuit hetzelfde bovengenoemde toetsbestand met 188.177 records worden de records geselecteerd die een niet-ontbrekende waarde hebben op de "reden niet-deelname" of "reden ontheffing" variabelen. Dit resulteert in een bestand met 7.585 observaties.

Deze records worden vervolgens weer op basis van de indicator die aangeeft of de toets tot een WEC of WPO inschrijving behoort toegewezen aan het so of het bo/sbo. Dit laatste onderscheid wordt wederom gemaakt op basis van de type PO indicator uit het Inschrijvingenbestand. Voor het bo en sbo worden de in het so-ingeschreven leerlingen

buiten beschouwing gelaten. Op basis hiervan komen we uit op de volgende aantallen ontheffingen of niet-deelname per sector:

bo: 3.834
sbo: 1.391
so: 1.929

Een aantal van deze leerlingen doet wel mee aan de toets, maar heeft een ontheffingsgrond. Als deze leerlingen hebben deelgenomen aan de ROUTE 8 toets worden ze eveneens buiten beschouwing gelaten. Dit resulteert in de volgende aantallen die voor de analyses worden gebruikt:

bo: 3.761
sbo: 1.292
so: 1.923

Waarbij er in totaal 424 observaties overblijven die vanwege ontbrekende informatie uit het Inschrijvingenbestand niet kunnen worden toegewezen aan het bo of sbo. In 405 van deze gevallen gaat het om leerlingen die op basis van de ontheffingsgrond "korter dan 4 jaar in Nederland" de eindtoets niet hoeven te maken. Vermoedelijk betreft dit dus leerlingen die recent naar Nederland zijn gemigreerd, na de peildatum 1 oktober op school zijn ingeschreven, en op grond van een ontheffing de toets niet hoeven te maken. Deze observaties worden niet meegenomen in de analyses.

5 Representativiteit

In deze rapportage worden de resultaten op de referentieniveaus van leerlingen die de ROUTE 8 toets hebben gemaakt buiten beschouwing gelaten. Dit komt omdat deze toets tussen 2021-2022 en 2022-2023 met een ander psychometrisch model is gaan werken, hetgeen de vergelijking tussen de verschillende jaren bemoeilijkt. Om te kijken in hoeverre deze uitsluiting van invloed kan zijn op de resultaten, hebben we de toetspopulatie van de ROUTE 8 toets op achtergrondkenmerken vergeleken met de toetspopulatie die de andere toetsen heeft gemaakt. In dit hoofdstuk staan de resultaten uitgesplitst naar schooltype.

5.1 Basisonderwijs

Tabel 5.1a toont de gemiddelde leerlingkenmerken voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023 voor de leerlingen die de ROUTE 8 toets gemaakt hebben en leerlingen die een andere toets gemaakt hebben (exclusief leerlingen die hebben deelgenomen met een ontheffingsgrond). Over het algemeen zijn de toetspopulaties goed vergelijkbaar. Leerlingen die de ROUTE 8 toets maken hebben iets minder vaak hbo-master/wo opgeleide ouders, iets minder vaak een huishoudinkomen van ten minste dubbel modaal maar ook iets minder vaak een beneden modaal huishoudinkomen. Op het gebied van migratieachtergrond is het verschil ietwat groter. Leerlingen die de ROUTE 8 toets maakten in het bo hebben relatief minder vaak een tweedegeratie migratieachtergrond buiten Europa. Het aandeel leerlingen met een migratieachtergrond van de eerste generatie binnen en buiten Europa, en het aandeel leerlingen met een tweedegeratie migratieachtergrond binnen Europa zijn sterk vergelijkbaar. In beide toetsjaren is dit het geval.

Tabel 5.1a: vergelijking kenmerken toetsdeelnemers ROUTE 8 en niet-ROUTE 8

	2021-2022			2022-2023		
	Geen R8	R8	N	Geen R8	R8	N
Geslacht						
Jongen	49,7	49,6	85.017	50,1	49,8	85.751
Meisje	50,3	50,4	85.986	49,9	50,2	85.701
Migratieachtergrond						
Geen	72,3	76,1	124.507	71,7	76,1	123.869
Binnen Europa 1e gen	1,7	1,6	2.807	1,8	1,7	3.101
Buiten Europa 1e gen	3,3	3,5	5.621	3,7	3,8	6.314
Binnen Europa 2e gen	4,2	4,2	7.216	4,8	4,7	8.257
Buiten Europa 2e gen	15,5	12,1	25.789	17,9	13,7	29.724
Opleiding ouders						
MBO2	13,5	13,8	23.148	13,7	13,8	23.553
MBO34	25,2	26,7	43.496	26,6	28,2	45.887
HBO	26,2	27,8	45.202	27,4	28,5	47.206
WO / HBO master	21,4	18,4	35.901	22,3	19,1	37.553
Onbekend	13,6	13,3	23.256	10,0	10,3	17.253
Huishoudinkomen						
Beneden modaal	15,6	14,7	26.444	16,5	15,9	28.133
Modaal – 2x modaal	46,8	49,8	80.644	48,8	51,1	84.090
Hoger dan 2x modaal	33,9	32,2	57.660	33,6	32,0	57.230
Onbekend	3,7	3,3	6.255	1,2	1,1	1.999
Eenoudergezin						
Nee	78,9	80,4	135.333	81,3	82,8	139.716
Ja	17,2	16,0	29.169	17,7	16,2	29.983
Onbekend	3,8	3,6	6.501	1,0	1,0	1.753
Groot gezin						
Nee	59,6	60,6	102.087	61,2	62,1	105.181
Ja	36,6	35,8	62.415	37,7	36,9	64.518
Onbekend	3,8	3,6	6.501	1,0	1,0	1.753
N	148.297	22.706		149.833	21.619	

Tabel 5.1b vergelijkt de schoolgemiddelde leerlingkenmerken van scholen waar ROUTE 8 de dominante toets was met scholen waar een andere toets de dominante toets was voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023. Hierbij zien we vergelijkbare resultaten als bij de vergelijking van de kenmerken van individuele toetsdeelnemers.

Tabel 5.1b: vergelijking schoolkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022		2022-2023	
	Geen R8	R8	Geen R8	R8
Opleiding ouders				
MBO2	14,2	14,3	13,2	13,4
MBO34	29,2	30,3	28,3	29,7
HBO	25,8	27,0	24,8	25,9
WO / HBO master	18,5	16,8	18,1	16,1
Eenoudergezin				
Nee	80,6	82,2	76,9	78,4
Ja	14,8	13,5	14,2	13,1
Groot gezin				
Nee	59,7	60,4	56,4	57,2
Ja	35,7	35,3	34,6	34,3
Migratieachtergrond				
Mig. Buiten Europa	18,2	15,6	19,7	16,9
Huishoudinkomen				
Beneden modaal	17,6	16,7	16,7	16,0
Modaal – 2x modaal	50,5	52,7	48,6	51,0
Hoger dan 2x modaal	27,2	26,2	25,2	24,0
Schoolweging				
Schoolweging	29,7	29,9	29,7	30,0
N totaal	5.286	877	5.296	821

5.2 Speciaal basisonderwijs

Tabel 5.2a toont de gemiddelde leerlingkenmerken voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023 voor de leerlingen die de ROUTE 8 toets gemaakt hebben en leerlingen die een andere toets gemaakt hebben (exclusief leerlingen die hebben deelgenomen met een ontheffingsgrond). In het sbo is het aandeel leerlingen dat ROUTE 8 maakt een stuk groter dan in het bo. Wat betreft de leerlingkenmerken zien we een vergelijkbaar beeld met het bo.

Tabel 5.2a: vergelijking leerlingkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022			2022-2023		
	Geen R8	R8	N	Geen R8	R8	N
Geslacht						
Jongen	67,8	66,1	3.880	66,6	65,8	3.899
Meisje	32,2	33,9	1.937	33,4	34,2	2.003
Migratieachtergrond						
Geen	67,7	71,7	4.088	67,9	69,0	4.050
Binnen Europa 1e gen	1,7	1,6	95	1,3	1,8	98
Buiten Europa 1e gen	5,6	5,1	308	5,5	5,4	321
Binnen Europa 2e gen	3,9	3,5	213	3,6	3,7	216
Buiten Europa 2e gen	18,7	14,7	939	21,5	20,0	1.210
Opleiding ouders						
MBO2	32,2	34,3	1.951	34,4	37,3	2.143
MBO34	34,5	33,7	1.979	32,2	34,5	1.988
HBO	12,9	13,0	755	15,5	12,4	797
WO / HBO master	5,3	5,2	305	6,4	5,3	337
Onbekend	15,0	13,8	827	11,5	10,4	637
Huishoudinkomen						
Beneden modaal	33,5	33,4	1.945	31,8	36,5	2.057
Modaal – 2x modaal	47,2	48,7	2.801	51,6	49,2	2.955
Hoger dan 2x modaal	14,8	12,4	770	14,4	12,1	762
Onbekend	4,5	5,5	301	2,1	2,2	128
Eenoudergezin						
Nee	65,1	63,5	3.727	68,4	66,0	3.944
Ja	28,9	30,0	1.722	28,4	30,6	1.763
Onbekend	6,0	6,5	368	3,2	3,4	195
Groot gezin						
Nee	58,6	58,5	3.405	58,6	60,4	3.526
Ja	35,5	35,0	2.044	38,3	36,2	2.181
Onbekend	6,0	6,5	368	3,2	3,4	195
N	2.087	3.730		2.061	3.841	

Tabel 5.2b vergelijkt de schoolgemiddelde leerlingkenmerken van scholen waar ROUTE 8 de dominante toets was met scholen waar een andere toets de dominante toets was voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023.

Tabel 5.2b: vergelijking schoolkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022		2022-2023	
	Geen R8	R8	Geen R8	R8
Opleiding ouders				
MBO2	34,9	37,3	34,8	36,7
MBO34	33,2	33,9	34,1	34,8
HBO	11,8	11,2	11,9	11,5
WO / HBO master	5,3	4,5	5,6	4,9
Eenoudergezin				
Nee	65,2	64,2	64,9	64,7
Ja	28,5	29,1	29,3	29,2
Groot gezin				
Nee	57,6	59,1	57,0	59,4
Ja	36,1	34,2	37,2	34,5
Migratieachtergrond				
Mig. Buiten Europa	26,5	23,8	29,9	26,1
Huishoudinkomen				
Beneden modaal	36,1	37,2	37,3	37,6
Modaal – 2x modaal	46,5	46,9	46,3	47,0
Hoger dan 2x modaal	12,2	10,3	11,4	10,2
N	98	167	97	168

5.3 Speciaal onderwijs

Tabel 5.3a en 5.3b toont de gemiddelde leerlingkenmerken voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023 voor de leerlingen die de ROUTE 8 toets gemaakt hebben en leerlingen die een andere toets gemaakt hebben (exclusief leerlingen die hebben deelgenomen met een ontheffingsgrond). In het so bekijken we de representativiteit voor alle clusters, alsook voor de clusters exclusief cluster 2. De reden hiervoor is dat bijna alle cluster 2 leerlingen de ROUTE 8 toets gebruiken. De resultaten voor het so zijn derhalve niet representatief voor de gehele so-populatie.

Tabel 5.3a: vergelijking leerlingkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022			2022-2023		
	Geen R8	R8	N	Geen R8	R8	N
Geslacht						
Jongen	81,3	79,3	2.611	79,9	77,0	2.450
Meisje	18,7	20,7	646	20,1	23,0	679
Migratieachtergrond						
Geen	75,3	68,9	2.333	72,7	62,8	2.102
Binnen Europa 1e gen	1,6	2,9	77	1,1	2,8	64
Buiten Europa 1e gen	2,4	3,2	92	3,2	4,1	116
Binnen Europa 2e gen	4,4	4,8	151	4,8	7,1	190
Buiten Europa 2e gen	13,4	16,5	495	18,1	23,2	655
Opleiding ouders						
MBO2	25,0	30,7	921	27,4	31,4	927
MBO34	34,9	32,7	1.097	34,1	33,6	1.059
HBO	18,5	14,5	528	18,4	16,3	539
WO / HBO master	10,3	8,2	297	11,5	8,8	313
Onbekend	11,2	13,8	414	8,5	9,9	291
Huishoudinkomen						
Beneden modaal	28,6	32,2	998	31,9	33,6	1.027
Modaal - 2x modaal	48,9	47,1	1.559	47,8	49,6	1.527
Hoger dan 2x modaal	15,9	13,5	473	16,9	14,5	486
Onbekend	6,6	7,2	227	3,5	2,4	89
Eenoudergezin						
Nee	59,2	61,8	1.977	58,7	65,6	1.957
Ja	32,0	29,8	1.002	35,6	30,1	1.018
Onbekend	8,8	8,3	278	5,6	4,4	154
Groot gezin						
Nee	62,5	62,1	2.028	63,5	62,9	1.977
Ja	28,7	29,6	951	30,9	32,7	998
Onbekend	8,8	8,3	278	5,6	4,4	154
N	1.394	1.863		1.386	1.743	

Tabel 5.3b: vergelijking leerlingkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022 – Excl. Cluster 2			2022-2023 - Excl. Cluster 2		
	Geen R8	R8	N	Geen R8	R8	N
Geslacht						
Jongen	81,7	82,6	2.214	80,1	81	2.041
Meisje	18,3	17,4	481	19,9	19	494
Migratieachtergrond						
Geen	76,6	79,6	2.104	73,3	74,2	1.869
Binnen Europa 1e gen	1,4	1,6	41	1,1	1,5	33
Buiten Europa 1e gen	2,2	1,8	54	3,3	2,8	78
Binnen Europa 2e gen	4,1	4,7	118	4,7	6,4	139
Buiten Europa 2e gen	13,1	10,1	313	17,5	15	414
Opleiding ouders						
MBO2	24,5	28,4	713	27,3	28,9	710
MBO34	35,3	35,8	958	34,2	35,9	887
HBO	18,7	16,7	477	18,4	18,1	463
WO / HBO master	10,4	8,5	255	11,6	9,4	268
Onbekend	11,1	10,5	292	8,4	7,8	207
Huishoudinkomen						
Beneden modaal	28,6	32,8	826	32,1	34,2	838
Modaal – 2x modaal	48,9	46,8	1.290	47,5	48,5	1.216
Hoger dan 2x modaal	16,1	13,8	403	17	14,3	398
Onbekend	6,5	6,6	176	3,5	3	83
Eenoudergezin						
Nee	59,1	59,6	1.600	58,3	60,7	1.506
Ja	32,1	32,5	871	36	33,6	884
Onbekend	8,8	7,9	224	5,7	5,7	145
Groot gezin						
Nee	62,7	64,5	1.714	63,8	64	1.619
Ja	28,5	27,7	757	30,5	30,3	771
Onbekend	8,8	7,9	224	5,7	5,7	145
N	1.358	1.337		1.350	1.185	

Tabel 5.3c vergelijkt de schoolgemiddelde leerlingkenmerken van scholen waar ROUTE 8 de dominante toets was met scholen waar een andere toets de dominante toets was voor de toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023. Ook hier bekijken we de resultaten voor zowel het gehele so als voor so exclusief cluster 2.

Tabel 5.3c: vergelijking schoolkenmerken ROUTE 8 – niet-ROUTE 8

	2021-2022		2022-2023		2021-2022 - Excl. Cluster 2		2022-2023 - Excl. Cluster 2	
	Geen R8	R8	Geen R8	R8	Geen R8	R8	Geen R8	R8
Opleiding ouders								
MBO2	28,2	31,4	28,2	31,7	27,8	30,7	28	30,9
MBO34	30,0	31,6	31,5	31,7	29,9	33,1	31,6	33,5
HBO	17,1	14,2	16,9	14,0	17,4	15,3	17,1	15,4
WO / HBO master	11,0	8,2	10,0	8,1	11,3	8,5	10,2	8,3
Eenoudergezin								
Nee	61,5	62,6	60,1	62,1	61,1	59,2	59,6	58,7
Ja	27,8	27,2	29,5	28,4	28,1	29,8	29,9	31,4
Groot gezin								
Nee	60,5	59,2	60,2	59,0	60,7	61,2	60,3	61,7
Ja	28,7	30,6	29,3	31,5	28,5	27,7	29,2	28,3
Migratieachtergrond								
Mig. Buiten Europa	20,7	24,7	24,4	29,6	20,1	16,4	23,7	19,9
Huishoudinkomen								
Beneden modaal	30,6	34,0	32,1	35,4	30,4	33,7	32,2	34,6
Modaal – 2x modaal	44,1	44,7	44,4	44,5	44	44,7	44,2	45,1
Hoger dan 2x modaal	17,0	13,1	15,6	12,5	17,4	13,4	15,8	13,1
N	95	128	90	127	93	86	87	85

In de analyses in het hoofdrapport tonen we de ongewogen resultaten. In dit technisch rapport laten we aanvullend ook de resultaten zien van analyses waarbij we weging toepassen voor het toetsjaar 2022-2023 om de toetsdeelnemers die niet de ROUTE 8 toets hebben gemaakt representatief te maken voor de gehele toetspopulatie. Deze analyses leiden tot zeer sterk vergelijkbare resultaten als de ongewogen analyses.

6 Uitkomsten basisonderwijs

In dit hoofdstuk komen de resultaten voor het bo aan bod.

6.1 Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal

Tabel 6.1a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen.

Tabel 6.1a: Beheersing vaardigheidsniveaus per domein – bo

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
2022-2023	45,9	46,7	7,4	74,3	23,1	2,5	64,0	33,7	2,4	42,8	1,3	149.833
2021-2022	42,8	49,9	7,4	73,8	24,2	2,0	62,9	34,1	3,0	40,1	1,2	148.297
2022-2023 - Gewogen	45,8	46,8	7,5	74,3	23,2	2,5	63,9	33,7	2,4	42,7	1,3	171.452

6.2 Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings

Tabel 6.2a toont het percentage van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, conditioneel op het behalen van het streefniveau in 1 van de andere domeinen.

Tabel 6.2a: Beheersing vaardigheidsniveaus andere domeinen, conditioneel op behalen streefniveau in een bepaald domein – bo

	Rekenen 1S		Lezen 2F		Taalverzorging 2F	
	Lezen	Taalvz.	Rekenen	Taalvz.	Rekenen	Lezen
2022-2023						
1S / 2F	93,2	85,7	57,6	75,7	61,5	87,9
1F	6,7	14,1	40,1	23,8	36,7	11,7
<1F	0,1	0,2	2,3	0,6	1,8	0,3
N	68.757	68.757	111.354	111.354	95.825	95.825
2021-2022						
1S / 2F	93,8	86,7	54,3	74,8	58,9	87,7
1F	6,2	13,1	43,5	24,5	39,5	12,1
<1F	0,1	0,2	2,2	0,8	1,6	0,2
N	63.399	63.399	109.425	109.425	93.290	93.290
2022-2023 – gewogen						
1S / 2F	93,2	85,7	57,5	75,6	61,4	87,9
1F	6,7	14,1	40,2	23,8	36,8	11,7
<1F	0,1	0,2	2,3	0,6	1,8	0,3
N	78.511	78.511	127.339	127.339	109.528	109.528

6.3 Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken

Tabel 6.3a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het geslacht van de leerling.

Tabel 6.3a: Beheersing vaardigheidsniveaus naar geslacht – bo

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F	%	%	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Jongen	51,6	42,8	5,7	72,4	24,5	3,1	58,5	38,2	3,3	47,1	1,4	74.993
Meisje	40,2	50,6	9,2	76,2	21,8	1,9	69,4	29,1	1,5	38,5	1,3	74.840
2021-2022												
Jongen	46,8	47,1	6,1	71,2	26,2	2,6	57,8	38,1	4,0	43,0	1,3	73.753
Meisje	38,7	52,6	8,7	76,3	22,2	1,5	67,9	30,2	1,9	37,2	1,0	74.544
2022-2023 – Gewogen												
Jongen	51,5	42,8	5,7	72,4	24,5	3,1	58,4	38,3	3,3	47,0	1,4	85.753
Meisje	40,1	50,7	9,2	76,2	21,9	2,0	69,3	29,2	1,5	38,4	1,3	85.700

Tabel 6.3b toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de migratieachtergrond van de leerling.

Tabel 6.3b: Beheersing vaardigheidsniveaus naar migratieachtergrond – bo

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F	%	%	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Geen	47,1	46,0	6,8	76,7	21,2	2,1	64,4	33,3	2,3	44,4	1,1	107.422
Binnen Europa 1 ^e	48,6	44,2	7,2	69,1	27,1	3,8	63,4	33,1	3,5	43,6	1,9	2.737
Buiten Europa 1 ^e	43,0	48,2	8,8	60,9	34,2	4,9	60,2	36,4	3,4	36,6	2,0	5.500
Binnen Europa 2 ^e	48,7	44,8	6,5	76,1	21,6	2,4	67,5	30,6	1,9	45,9	1,2	7.241
Buiten Europa 2 ^e	40,5	49,7	9,8	67,5	28,9	3,6	62,1	35,4	2,5	36,8	2,0	26.772
2021-2022												
Geen	43,9	49,3	6,8	76,1	22,2	1,8	63,1	33,9	2,9	41,5	1,0	107.229
Binnen Europa 1 ^e	42,2	49,9	7,9	68,9	27,5	3,5	62,6	33,3	4,1	38,5	1,8	2.454
Buiten Europa 1 ^e	40,4	50,8	8,7	59,9	35,8	4,3	58,6	36,8	4,6	34,5	1,9	4.836
Binnen Europa 2 ^e	47,5	46,8	5,7	77,4	21,0	1,7	67,2	30,6	2,2	44,9	0,9	6.263
Buiten Europa 2 ^e	37,6	52,4	10,0	66,6	30,6	2,8	61,8	35,2	2,9	34,4	1,7	23.049
2022-2023 – Gewogen												
Geen	47,0	46,2	6,9	76,6	21,2	2,1	64,3	33,4	2,3	44,2	1,1	123.869
Binnen Europa 1 ^e	48,5	44,3	7,3	69,0	27,1	3,8	63,3	33,1	3,6	43,6	1,9	3.101
Buiten Europa 1 ^e	43,0	48,2	8,8	60,9	34,2	4,9	60,2	36,4	3,4	36,6	2,0	6.314
Binnen Europa 2 ^e	48,6	44,9	6,5	75,9	21,7	2,4	67,4	30,7	1,9	45,7	1,2	8.257
Buiten Europa 2 ^e	40,5	49,7	9,8	67,4	28,9	3,6	62,1	35,4	2,5	36,7	2,0	29.724

Tabel 6.3c toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het initiële schooladvies van de leerling. Er zijn een aantal leerlingen waarvan het advies ontbreekt, er geen specifiek advies mogelijk is geweest, of een vso-advies hebben ontvangen. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen. In de rijen met de gewogen resultaten is een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 6.3c: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar initieel schooladvies – bo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
pro	0,1	16,2	83,6	3,2	52,8	44,0	3,7	59,6	36,7	0,0	40,4	752
vmbo-b	0,6	46,0	53,4	14,4	65,7	19,9	10,2	73,0	16,8	0,3	13,3	7.663
vmbo-b / vmbo-k	1,8	66,1	32,1	25,2	64,7	10,1	19,5	71,7	8,7	0,8	4,6	6.016
vmbo-k	5,0	77,5	17,6	38,8	56,2	5,0	29,0	66,4	4,6	2,5	1,6	13.743
vmbo-k / vmbo-(g)t	11,0	81,1	7,8	53,6	44,0	2,4	39,6	58,1	2,4	6,9	0,6	8.452
vmbo-(g)t	21,3	75,1	3,6	68,6	30,5	0,9	52,3	46,3	1,5	16,0	0,2	24.943
vmbo-(g)t / havo	38,7	60,3	1,1	82,0	17,7	0,4	66,2	33,2	0,6	32,7	0,0	15.749
havo	60,0	39,7	0,3	91,5	8,4	0,1	78,5	21,2	0,3	55,9	0,0	24.603
havo-vwo	77,4	22,5	0,1	96,2	3,8	0,1	88,0	12,0	0,1	75,1	0,0	16.914
vwo	92,9	7,1	0,0	99,1	0,9	0,0	95,7	4,3	0,0	92,3	0,0	29.028
2021-2022												
pro	0,4	17,7	81,9	3,2	57,1	39,7	3,7	56,3	40,0	0,1	36,3	753
vmbo-b	0,7	47,4	51,9	13,6	69,8	16,6	10,9	69,9	19,2	0,3	11,4	8.059
vmbo-b / vmbo-k	1,5	67,5	31,0	25,2	66,9	7,9	18,5	70,8	10,7	0,7	3,8	6.089
vmbo-k	4,3	79,3	16,4	40,5	56,2	3,3	28,0	65,8	6,2	2,6	1,3	13.878
vmbo-k / vmbo-(g)t	9,5	82,9	7,6	53,5	45,0	1,5	39,4	57,2	3,4	6,0	0,3	7.806
vmbo-(g)t	18,2	78,2	3,6	67,9	31,2	0,8	50,9	47,3	1,8	13,9	0,1	25.215
vmbo-(g)t / havo	34,2	64,7	1,1	81,4	18,4	0,2	65,5	33,8	0,8	29,3	0,0	15.364
havo	55,1	44,6	0,4	90,9	9,1	0,1	77,8	21,9	0,3	51,3	0,0	24.047
havo-vwo	73,3	26,6	0,1	96,1	3,9	0,0	86,8	13,0	0,2	71,2	0,0	16.555
vwo	90,6	9,4	0,0	98,8	1,2	0,0	95,2	4,8	0,0	89,8	0,0	28.609
2022-2023 - Gewogen												
pro			83,7	3,2	52,8	44,0	3,7	59,6	36,7		40,4	862
vmbo-b	0,6	46	53,4	14,4	65,7	19,8	10,2	73	16,8	0,3	13,3	8.800
vmbo-b / vmbo-k	1,8	66,1	32,1	25,2	64,7	10,1	19,5	71,7	8,7	0,8	4,6	6.902
vmbo-k	5	77,5	17,5	38,9	56,2	5,0	29	66,4	4,6	2,5	1,6	15.797
vmbo-k / vmbo-(g)t	11	81,1	7,8	53,7	44,0	2,4	39,5	58,1	2,4	6,9	0,6	9.704
vmbo-(g)t	21,3	75,1	3,6	68,6	30,4	0,9	52,3	46,3	1,4	16	0,2	28.620
vmbo-(g)t / havo	38,7	60,2	1,1	82,0	17,6	0,4	66,2	33,2	0,6	32,7		18.037
havo	60	39,7	0,3	91,5	8,4	0,1	78,5	21,2	0,3	56		28.160
havo-vwo	77,4	22,5	0,1	96,2	3,8	0,1	88	11,9	0,1	75,1		19.309
vwo	92,9			99,1			95,7			92,3		33.025

Tabel 6.3d toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de snelheid waarop ze het basisonderwijs hebben doorlopen.

Tabel 6.3d: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar schoolloopbaan – bo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
Normaal	47,6	46,0	6,4	76,0	21,8	2,2	65,9	32,1	2,0	41,7	1,1	112.568
Versneld	57,9	38,9	3,2	83,6	15,3	1,1	76,4	22,8	0,8	54,8	0,5	18.914
Vertraagd	23,2	58,8	17,9	54,8	39,4	5,9	38,9	54,6	6,5	20,0	3,3	18.351
2021-2022												
Normaal	44,3	49,2	6,5	75,6	22,6	1,8	64,8	32,7	2,5	41,7	1,0	111.024
Versneld	54,0	42,8	3,2	82,1	17,1	0,8	75,4	23,6	1,0	51,2	0,4	19.091
Vertraagd	21,6	61,1	17,3	54,0	40,9	5,1	38,3	53,7	8,0	18,7	3,0	18.182
2022-2023 - Gewogen												
Normaal	47,5	46,1	6,4	75,9	21,9	2,2	65,9	32,1	2,0	44,4	1,2	128.829
Versneld	57,8	39,0	3,2	83,5	15,4	1,1	76,4	22,9	0,8	54,7	0,5	21.608
Vertraagd	23,2	58,9	18,0	54,7	39,4	5,9	38,8	54,7	6,5	19,9	3,3	21.014

Tabel 6.3e en 6.3f tonen de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar respectievelijk het hoogst behaalde opleidingsniveau van de ouders, en het huishoudinkomen van het huishouden waartoe de leerling behoort.

Tabel 6.3e: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar opleidingsniveau ouders – bo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
MBO2	28,5	56,5	15,0	55,3	38,6	6,1	50,0	45,6	4,4	24,2	3,3	20.567
MBO34	35,6	54,2	10,2	67,2	29,5	3,2	57,1	39,9	3,0	32,2	1,7	39.785
HBO	50,4	44,9	4,7	80,8	17,9	1,3	68,0	30,4	1,6	47,6	0,6	41.040
WO / HBO master	66,1	31,9	2,1	90,2	9,2	0,6	78,4	20,7	0,9	64,2	0,3	33.425
Onbekend	39,7	51,2	9,1	66,2	30,3	3,5	58,1	38,7	3,2	35,3	1,8	15.016
2021-2022												
MBO2	25,3	59,9	14,8	55,2	40,1	4,7	49,1	45,6	5,3	22,2	2,8	20.006
MBO34	32,9	56,9	10,2	67,0	30,3	2,6	56,3	39,9	3,8	30,0	1,6	37.436
HBO	47,8	47,7	4,4	81,0	18,0	1,0	67,4	30,5	2,0	45,4	0,5	38.895
WO / HBO master	62,8	35,1	2,1	89,5	10,1	0,4	77,2	21,7	1,1	61,1	0,2	31.731
Onbekend	36,9	54,2	8,9	66,1	31,0	2,9	57,6	38,5	3,9	33,3	1,6	20.229
2022-2023 - Gewogen												
MBO2	28,4	56,6	15,0	55,3	38,6	6,1	50,0	45,6	4,4	24,2	3,3	23.555
MBO34	35,6	54,2	10,2	67,3	29,5	3,2	57,1	39,9	3,0	32,2	1,7	45.887
HBO	50,5	44,9	4,7	80,8	17,9	1,3	68,0	30,4	1,6	47,7	0,6	47.206
WO / HBO master	66,1	31,9	2,1	90,2	9,2	0,6	78,4	20,7	0,9	64,2	0,3	37.553
Onbekend	39,7	51,2	9,1	66,2	30,3	3,5	58,1	38,7	3,2	35,3	1,7	17.253

Tabel 6.3f: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar huishoudinkomen – bo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Beneden modaal	33,1	54,2	12,7	62,0	33,4	4,6	54,7	41,7	3,6	29,3	2,6	24.698
Modaal tot 2x modaal	42,5	49,4	8,1	72,4	24,9	2,7	62,2	35,3	2,5	39,3	1,3	73.053
2x modaal of hoger	57,3	39,0	3,8	83,5	15,3	1,1	71,3	27,1	1,6	54,8	0,6	50.317
Onbekend	39,2	48,0	12,8	63,1	31,1	5,8	55,5	39,4	5,1	34,6	3,3	1.765
2021-2022												
Beneden modaal	30,7	56,6	12,8	61,4	34,7	3,9	53,7	41,7	4,5	27,5	2,3	23.108
Modaal tot 2x modaal	39,3	52,7	8,0	71,8	26,1	2,1	61,2	35,6	3,2	36,5	1,2	69.343
2x modaal of hoger	53,6	42,5	4,0	82,8	16,2	1,0	69,7	28,4	1,9	51,3	0,5	50.346
Onbekend	38,3	53,1	8,7	68,0	29,0	3,0	60,7	36,2	3,0	35,0	1,7	5.500
2022-2023 - Gewogen												
Beneden modaal	33,1	54,2	12,7	62,0	33,5	4,6	54,7	41,8	3,6	29,3	2,6	28.131
Modaal tot 2x modaal	42,5	49,5	8,1	72,4	24,9	2,7	62,2	35,4	2,5	39,2	1,3	84.093
2x modaal of hoger	57,2	39,1	3,8	83,4	15,4	1,1	71,2	27,2	1,6	54,7	0,6	57.229
Onbekend	39,1	48,0	12,8	63,1	31,1	5,8	55,4	39,5	5,1	34,5	3,3	1.999

Tabel 6.3g toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het bo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het hoogst behaalde opleidingsniveau van de ouders, en het huishoudinkomen van het huishouden waartoe de leerling behoort. Van een

aantal leerlingen ontbreekt informatie over de gezinssamenstelling. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen.

Tabel 6.3g: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar gezinssamenstelling- bo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
2022-2023												
Eenoudergezin:												
Nee	48,2	45,4	6,4	76,2	21,6	2,2	65,8	32,1	2,1	45,1	1,1	121.813
Eenoudergezin: Ja	36,0	52,3	11,7	66,3	29,7	4,0	56,3	40,3	3,4	32,8	2,3	26.486
Groot gezin: Nee	46,3	46,5	7,3	75,4	22,3	2,3	64,8	33,0	2,2	43,3	1,2	91.749
Groot gezin: Ja	45,7	46,8	7,5	72,9	24,3	2,8	62,9	34,5	2,6	42,4	1,4	56.550
2021-2022												
Eenoudergezin:												
Nee	45,1	48,4	6,5	75,7	22,5	1,7	64,7	32,6	2,7	42,5	1,0	117.067
Eenoudergezin: Ja	33,2	55,5	11,3	66,3	30,5	3,2	55,3	40,7	4,0	30,7	1,9	25.542
Groot gezin: Nee	42,9	49,8	7,3	74,9	23,2	1,9	63,3	33,9	2,9	40,4	1,1	88.323
Groot gezin: Ja	43,1	49,5	7,4	72,6	25,2	2,2	62,6	34,3	3,1	40,3	1,2	54.286
2022-2023 - Gewogen												
Eenoudergezin:												
Nee	48,1	45,5	6,4	76,1	21,7	2,2	65,7	32,2	2,1	45,0	1,1	139.717
Eenoudergezin: Ja	35,9	52,3	11,8	66,3	29,7	4,0	56,3	40,3	3,4	32,8	2,3	29.983
Groot gezin: Nee	46,2	46,6	7,3	75,3	22,4	2,3	64,7	33,0	2,2	43,2	1,2	105.177
Groot gezin: Ja	45,6	46,9	7,5	72,9	24,3	2,8	62,8	34,6	2,6	42,3	1,4	64.523

6.4 Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar schoolkenmerken

Tabel 6.4a toont de gemiddelde beheersing van de vaardigheidsniveaus op schoolniveau in het bo, uitgesplitst naar schoolkenmerken. Zoals in 3.2.3.3. aangegeven, zijn de scholen steeds in 3 categorieën ingedeeld op basis van hun aandeel leerlingen met een bepaald kenmerk: de 25% scholen met het *laagste* aandeel leerlingen met dit kenmerk, de 25% scholen met het *hoogste* aandeel leerlingen met dit kenmerk, en de 50% scholen daartussenin.

Tabel 6.4a: Gemiddelde beheersing van vaardigheidsniveaus naar schoolkenmerken - bo

	Rekenen		Lezen		Taalverzorging		Lezen + rekenen		Aantal obs.
	1S	<1F	2F	<1F	2F	<1F	1S	<1F	N
	%	%	%	%	%	%	%	%	
Percentiel ouders met hbo-master/wo opgeleide ouders									
Laag (0-25)	37,6	10,4	64,4	4,2	57,9	3,0	33,5	2,2	1.328
Midden (25-75)	44,2	7,5	73,4	2,4	63,5	2,3	40,9	1,2	2.607
Hoog (75-100)	52,3	5,4	81,5	1,4	67,8	2,0	50,0	0,8	1.361
Percentiel ouders met max. mbo-2 opgeleide ouders									
Laag (0-25)	52,4	5,0	81,0	1,3	68,4	1,8	49,7	0,6	1.318
Midden (25-75)	44,7	7,2	74,4	2,3	63,5	2,3	41,7	1,1	2.647
Hoog (75-100)	36,7	11,3	63,0	4,7	57,4	3,2	32,4	2,5	1.331
Percentiel huishoudinkomen ten minste 2x modaal									
Laag (0-25)	36,7	11,2	63,2	4,6	57,5	3,1	32,4	2,3	1.315
Midden (25-75)	44,5	7,3	74,3	2,3	63,6	2,3	41,4	1,2	2.619
Hoog (75-100)	52,5	5,1	80,8	1,4	67,9	1,9	50,0	0,7	1.362
Percentiel huishoudinkomen benedenmodaal									
Laag (0-25)	50,3	5,2	79,0	1,5	67,5	1,8	47,5	0,8	1.304
Midden (25-75)	45,5	7,3	75,0	2,3	63,9	2,3	42,4	1,1	2.669
Hoog (75-100)	37,3	11,0	63,9	4,5	57,5	3,2	33,1	2,4	1.323
Percentiel migratieachtergrond buiten Europa									
Laag (0-25)	46,5	6,3	75,8	2,0	65,3	2,0	43,3	1,0	1.282
Midden (25-75)	46,1	7,0	75,7	2,2	64,4	2,2	43,1	1,1	2.668
Hoog (75-100)	39,9	10,4	65,8	4,1	58,9	3,1	36,0	2,2	1.346
Percentiel schoolweging									
Laag (0-25)	52,4	5,1	81,8	1,3	68,1	2,0	50,1	0,7	1.355
Midden (25-75)	44,9	7,3	74,2	2,3	63,9	2,2	41,7	1,1	2.617
Hoog (75-100)	36,1	11,2	62,6	4,7	56,8	3,2	31,9	2,4	1.324
Percentiel Schoolgrootte									
Laag (0-25)	43,2	7,7	71,9	2,6	63,1	2,3	39,7	1,3	1.280
Midden (25-75)	43,8	8,0	72,7	2,8	62,3	2,5	40,5	1,4	2.649
Hoog (75-100)	47,5	7,0	75,4	2,4	65,1	2,2	44,5	1,2	1.367

6.5 Beheersing vaardigheidsniveaus – Samenhang verschillende kenmerken

Om schoolverschillen in de behaalde referentieniveaus en de samenhang van het behaalde referentieniveau met diverse leerling- en schoolkenmerken in kaart te brengen is gebruik gemaakt van multilevel logistische regressiemodellen. De afhankelijke variabele in de modellen is een dummy die aangeeft of de leerling op zowel rekenen als leesvaardigheid het *streefniveau* heeft behaald.

We hebben 5 verschillende modellen gedraaid. In model 1 wordt gekeken naar de ongecorrigeerde schoolverschillen: alleen de school wordt als voorspeller meegenomen als 'random effect'. In model 2 worden een aantal leerlingkenmerken toegevoegd. In model 3 wordt op het niveau van de school de schoolweging en de spreiding van de schoolweging toegevoegd. In model 4 voegen we een aantal aanvullende schoolpopulatiekenmerken toe. In model 5 voegen we op leerlingniveau een interactie toe tussen migratieachtergrond en opleidingsniveau van de ouders

De maat voor de verschillen tussen scholen waar we naar kijken is de Intra-Cluster Correlatiecoëfficiënt (ICC). Hoe hoger de ICC, hoe meer de variatie gedreven wordt door verschillen tussen scholen, en hoe minder verschillen er binnen scholen zijn. In model 1 staat de ICC voor de ongecorrigeerde schoolverschillen. In modellen 2, 3, 4, en 5 staat de ICC voor de schoolverschillen die overblijven nadat is gecorrigeerd voor de verschillende leerling- en schoolpopulatiekenmerken. Verder is er een maat toegevoegd die de voorspelkracht van het model in kaart brengt: de McKelvey and Zavoinas pseudo R^2 (Veall & Zimmermann, 1996).

De coëfficiënten in de verschillende regressietabellen staan voor zogenaamde "odds-ratios". Een odds-ratio van hoger (lager) dan 1.00 betekent dat een bepaald kenmerk de

kans verhoogt (verlaagt) dat de uitkomstmaat plaatsvindt. In dit geval betekenen de odds-ratios hoger dan 1 dus dat leerlingen met dit kenmerk vaker het streefniveau behalen.

Tabel 6.5a toont de resultaten van de uitgevoerde regressieanalyses. De ongecorrigeerde ICC is in het bo 0.085, zoals af te lezen valt uit kolom (1).

In de modellen waar leerlingkenmerken en schoolweging wordt toegevoegd daalt de ICC naar 0.056. Dit houdt in dat een deel van de verschillen tussen scholen kleiner worden wanneer rekening wordt gehouden met verschillen in de schoolpopulatie.

Tabel 6.5a: Samenhang beheersing streefniveau rekenen en leesvaardigheid met school- en leerlingkenmerken - bo

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Geslacht: Meisje		0,676 (0,008)	0,676 (0,008)	0,676 (0,008)	0,676 (0,008)
Migratieachtergrond: Binnen Europa 1 ^e gen		1,395 (0,062)	1,417 (0,063)	1,421 (0,064)	1,073 (0,140)
Migratieachtergrond: Buiten Europa 1 ^e gen		1,250 (0,045)	1,275 (0,046)	1,275 (0,046)	1,216 (0,137)
Migratieachtergrond: Binnen Europa 2 ^e gen		1,096 (0,030)	1,100 (0,030)	1,101 (0,030)	1,015 (0,055)
Migratieachtergrond: Buiten Europa 2 ^e gen		0,991 (0,017)	1,014 (0,018)	1,005 (0,018)	0,845 (0,028)
Opleiding ouders: Max MBO2		0,398 (0,009)	0,408 (0,009)	0,407 (0,009)	0,334 (0,010)
Opleiding ouders: MBO34		0,564 (0,009)	0,571 (0,009)	0,570 (0,009)	0,551 (0,010)
Opleiding ouders: WO/HBO master		1,838 (0,031)	1,814 (0,030)	1,815 (0,031)	1,844 (0,034)
Inkomen ouders: beneden modaal		0,866 (0,017)	0,873 (0,017)	0,874 (0,017)	0,866 (0,017)
Inkomen ouders: meer dan 2x modaal		1,269 (0,018)	1,258 (0,017)	1,250 (0,017)	1,239 (0,017)
Eenoudergezin		0,792 (0,014)	0,792 (0,014)	0,795 (0,014)	0,799 (0,014)
Groot gezin		0,954 (0,012)	0,957 (0,012)	0,953 (0,012)	0,943 (0,012)
Schoolweging			0,926 (0,009)	0,880 (0,043)	0,882 (0,043)
Migratieachtergr. Binnen Europa 1e gen*					1,613
Opleiding ouders: Max. mbo-2					(0,277)
Migratieachtergr. Binnen Europa 1e gen*					1,023
Opleiding ouders: MBO34					(0,183)
Migratieachtergr. Binnen Europa 1e gen*					1,061
Opleiding ouders: WO/HBO master					(0,185)
Migratieachtergr. Buiten Europa 1e gen*					1,392
Opleiding ouders: Max MBO2					(0,181)
Migratieachtergr. Buiten Europa 1e gen*					1,005
Opleiding ouders: MBO34					(0,152)
Migratieachtergr. Buiten Europa 1e gen*					0,713
Opleiding ouders: WO/HBO master					(0,108)
Migratieachtergr. Binnen Europa 2e gen*					1,391
Opleiding ouders: Max. mbo-2					(0,132)
Migratieachtergr. Binnen Europa 2e gen*					1,121
Opleiding ouders: MBO34					(0,085)
Migratieachtergr. Binnen Europa 2e gen*					0,992
Opleiding ouders: WO/HBO master					(0,072)
Migratieachtergr. Buiten Europa 2e gen*					1,712
Opleiding ouders: Max MBO2					(0,088)
Migratieachtergr. Buiten Europa 2e gen*					1,244
Opleiding ouders: MBO34					(0,055)
Migratieachtergr. Buiten Europa 2e gen*					0,992
Opleiding ouders: WO/HBO master					(0,047)
ICC	0,085	0,059	0,057	0,056	0,056
Mck-Zav pseudo R2	0,060	0,150	0,150	0,151	0,153
Aantal observaties	149.245	149.245	149.245	149.245	149.245

Noot: Multilevel logistische regressies met random effect op schoolniveau. Sample: Alle toetsdeelnemers in het bo van het schooljaar 2022-2023 zonder ontheffing of ontbrekende waarden op schoolgewicht. Afhankelijke variabele: Dummy die aangeeft of de leerling op zowel rekenen als leesvaardigheid het streefniveau heeft behaald. Referentiecategorie voor geslacht is "jongen". De referentiecategorie voor migratieachtergrond is "geen migratieachtergrond". De referentiecategorie voor opleiding ouders is "hbo". De referentiecategorie voor huishoudinkomen is "tussen modaal en 2x modaal". De referentiecategorie voor eenoudergezin is "geen eenoudergezin". De referentiecategorie voor groot gezin is "geen groot gezin". De maat voor schoolweging is gestandaardiseerd (gemiddelde 0, standaarddeviatie 1). Naast de getoonde variabelen is in kolommen (2), (3), (4), en (5) gecontroleerd voor ontbrekende gezinsinformatie,

opleidingsinformatie en inkomensinformatie door middel van een dummy, in (3), (4), (5) daarbij schoolgrootte in 5 categorieën en spreiding van het schoolgewicht, in (4) en (5) daarnaast voor gestandaardiseerde schoolgemiddelde leerlingkenmerken, te weten het ouderlijk opleidingsniveau, gezinsinkomen, aandeel leerlingen met migratieachtergrond buiten Europa, aandeel leerlingen in een groot gezin, aandeel leerlingen in een eenoudergezin. Standaardfouten geclusterd op schoolniveau staan tussen haakjes.

Samenhangen met school- en leerlingkenmerken

Wat betreft leerlingkenmerken in het bo zien we dat leerlingen met hoogopgeleide ouders en een hoog huishoudinkomen vaker het streefniveau behalen. Verder behalen meisjes het streefniveau voor rekenen en lezen minder vaak dan jongens. Ook leerlingen uit eenoudergezinnen, en in mindere mate grote gezinnen, behalen minder vaak het streefniveau. Op schoolniveau is een hoger schoolgewicht gerelateerd aan een lagere kans op het behalen van het streefniveau.

Wat betreft migratieachtergrond zien we dat wanneer rekening wordt gehouden met het ouderlijk opleidingsniveau, leerlingen met een migratieachtergrond relatief vaker het streefniveau behalen dan leerlingen zonder migratieachtergrond. Wanneer we kijken naar kolom 5, zien we dat dit vooral speelt bij leerlingen met laagopgeleide ouders. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de registratie van de hoogst behaalde opleiding voor inwoners van Nederland met een migratieachtergrond minder compleet is dan voor Nederlanders zonder migratieachtergrond. Ook kan het zo zijn dat ouders van kinderen met een migratieachtergrond vaker relatief laag zijn opgeleid gegeven hun cognitieve capaciteiten dan Nederlanders zonder migratieachtergrond.

6.6 Ontheffing en niet-deelname

Tabel 6.6a toont het percentage leerlingen dat ofwel een ontheffing ofwel niet heeft deelgenomen aan de eindtoets in het bo. Tabel 6.6b toont het totaal aantal ontheffingen, ongeacht of de leerling uiteindelijk wel of niet heeft deelgenomen aan de eindtoets, uitgesplitst naar ontheffingsgrond. Tabel 6.6c toont het totaal aantal niet-deelnemers, uitgesplitst naar of de reden van niet-deelname ziekte/verhinderend ofwel een ontheffingsgrond is geweest.

Tabel 6.6a: Ontheffingen en niet-deelname – bo

	Deelgenomen	Verhinderd	Ontheffing
	%	%	%
Geen ontheffing	0	100,0	0
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	19,8	0	63,1
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	80,0	0	35,8
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	0,2	0	1,1
Totaal obs.	636	412	2.713

Tabel 6.6b: Ontheffingen – bo

	Ontheffingen
	%
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	54,9
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	44,2
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	0,9
Totaal obs.	3.349

Tabel 6.6c: Niet-deelname – bo

	Niet-deelname
	%
Verhinderend/medische reden	13,2
Ontheffing	86,8
Totaal obs.	3.125

7 Uitkomsten speciaal basisonderwijs

In dit hoofdstuk komen de resultaten voor het sbo aan bod.

7.1 Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal

Tabel 7.1a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen.

Tabel 7.1a: Beheersing vaardigheidsniveaus per domein – sbo

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
2022-2023	3,5	26,9	69,6	20,0	52,4	27,7	7,8	50,7	41,5	2,7	25,7	2.061
2021-2022	3,0	26,8	70,1	18,1	56,3	25,5	6,2	51,2	42,6	2,2	23,0	2.087
2022-2023 - Gewogen	3,2	26,5	70,2	19,4	52,6	28,0	7,6	50,5	42,0	2,5	26,0	5.903

7.2 Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings

Tabel 7.2a toont het percentage van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, conditioneel op het behalen van het streefniveau in 1 van de andere domeinen. In de rijen met de gewogen resultaten zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 7.2a: Beheersing vaardigheidsniveaus andere domeinen, conditioneel op behalen streefniveau in een bepaald domein – sbo

	Rekenen 1S		Lezen 2F		Taalverzorging 2F	
	Lezen	Taalvz.	Rekenen	Taalvz.	Rekenen	Lezen
2022-2023						
1S / 2F	77,8	55,6	13,6	23,3	24,8	59,6
1F	20,8	41,7	52,2	62,4	48,4	37,9
<1F	1,4	2,8	34,2	14,3	26,7	2,5
N	72	72	412	412	161	161
2021-2022						
1S / 2F	71,4	38,1	11,9	20,1	18,5	58,5
1F	25,4	60,3	52,1	64,3	56,2	38,5
<1F	3,2	1,6	36,0	15,6	25,4	3,1
N	63	63	378	378	130	130
2022-2023 - gewogen						
1S / 2F	76,8	55,3	12,9	22,8	23,7	58,3
1F			52,2	62,7	49,1	
<1F			34,9	14,6	27,1	
N	192	192	1.146	1.146	447	447

7.3 Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken

Tabel 7.3a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het geslacht van de leerling.

Tabel 7.3a: Beheersing vaardigheidsniveaus naar geslacht – sbo

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Jongens	4,7	32,1	63,3	20,0	51,5	28,6	7,6	49,5	42,9	3,5	25,9	1.372
Meisjes	1,2	16,5	82,3	20,0	54,1	25,8	8,3	53,0	38,8	1,2	25,4	689
2021-2022												
Jongens	4,0	33,2	62,8	19,4	56,3	24,3	6,7	49,4	43,9	2,8	21,1	1.414
Meisjes	0,9	13,5	85,6	15,3	56,5	28,2	5,2	55,0	39,8	0,9	26,7	673
2022-2023 - Gewogen												
Jongens	4,4	31,6	64,0	19,3	51,5	29,1	7,3	49,3	43,4	3,2	26,3	3.899
Meisjes	1,0	16,6	82,4	19,5	54,6	25,9	8,1	52,7	39,2	1,0	25,5	2.004

Tabel 7.3b toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de migratieachtergrond van de leerling. In de rijen met de gewogen resultaten, en de rijen met de resultaten van 2021-2022 zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 7.3b: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar migratieachtergrond – sbo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Geen	3,7	27,8	68,5	22,9	52,9	24,2	8,4	52,4	39,2	2,7	22,5	1.400
Binnen Europa 1 ^a	0,0	29,6	70,4	3,7	51,9	44,4	0,0	33,3	66,7	0,0	37,0	27
Buiten Europa 1 ^a	0,9	16,7	82,5	4,4	45,6	50,0	2,6	32,5	64,9	0,0	47,4	114
Binnen Europa 2 ^a	5,4	29,7	64,9	31,1	45,9	23,0	9,5	45,9	44,6	5,4	21,6	74
Buiten Europa 2 ^a	3,4	26,2	70,4	14,0	53,3	32,7	7,7	51,5	40,9	3,2	30,5	443
2021-2022												
Geen	3,5	27,4	69,1	20,0	57,2	22,9	6,7	51,1	42,2	2,7	20,7	1.413
Binnen Europa 1 ^a						33,3			50,0		30,6	36
Buiten Europa 1 ^a			68,1			37,9			56,9		31,0	116
Binnen Europa 2 ^a			71,6			25,9			43,2		23,5	81
Buiten Europa 2 ^a			74,4			30,5	5,4	54,4	40,3		27,2	390
2022-2023 - Gewogen												
Geen	3,5	27,3	69,2	22,2	53,1	24,8	8,1	52,3	39,6	2,5	23,0	4.042
Binnen Europa 1 ^a												
Buiten Europa 1 ^a												
Binnen Europa 2 ^a	5,1	29,2	65,7	29,4	47,2	23,5	8,9	45,2	45,9	5,1	22,2	219
Buiten Europa 2 ^a	3,0	26,0	71,0	13,7	53,5	32,7	7,5	51,4	41,0	2,8	30,5	1.214

Tabel 7.3c toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het initiële schooladvies van de leerling. Voor deze tabel geldt dat er een aantal leerlingen zijn waarvan het advies ontbreekt, er geen specifiek advies mogelijk is geweest, of een vso advies hebben ontvangen. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen. In de rijen met de gewogen resultaten zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 7.3c: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar initieel schooladvies – sbo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												

pro	0,0	2,9	97,1	2,2	46,1	51,7	0,5	31,0	68,5	0,0	50,9	623
vmbo-b	0,3	24,7	75,0	14,2	63,6	22,2	4,8	57,8	37,4	0,0	19,3	725
vmbo-b / vmbo-k	0,7	38,9	60,4	22,1	65,8	12,1	4,0	67,8	28,2	0,7	10,1	149
vmbo-k	4,7	66,1	29,2	42,7	53,8	3,5	10,5	75,4	14,0	2,3	1,2	171
vmbo-k / vmbo-(g)t	2,6	68,4	28,9	68,4	26,3	5,3	21,1	68,4	10,5	2,6	0,0	38
vmbo-(g)t	14,4	72,2	13,3	61,1	36,7	2,2	30,0	63,3	6,7	10,0	2,2	90
vmbo-(g)t / havo	26,7	70,0	3,3	80,0	20,0	0,0	36,7	50,0	13,3	23,3	0,0	30
havo	50,0	50,0	0,0	88,9	5,6	5,6	55,6	44,4	0,0	38,9	0,0	18
havo-vwo	55,6	44,4	0,0	100,0	0,0	0,0	88,9	11,1	0,0	55,6	0,0	9
vwo	94,1	5,9	0,0	100,0	0,0	0,0	88,2	11,8	0,0	94,1	0,0	17
2021-2022												
pro	0,0	5,5	94,5	1,8	49,1	49,1	1,1	32,4	66,5	0,0	47,8	617
vmbo-b	0,4	23,3	76,3	12,1	69,6	18,3	2,9	58,9	38,2	0,0	14,3	760
vmbo-b / vmbo-k	1,3	35,7	63,0	22,1	63,6	14,3	3,2	56,5	40,3	0,0	12,3	154
vmbo-k	3,3	68,6	28,1	37,3	58,2	4,6	15,7	68,0	16,3	1,3	2,0	153
vmbo-k / vmbo-(g)t	7,7	56,4	35,9	48,7	51,3	0,0	12,8	76,9	10,3	5,1	0,0	39
vmbo-(g)t	13,3	71,4	15,3	60,2	36,7	3,1	21,4	64,3	14,3	8,2	1,0	98
vmbo-(g)t / havo	20,0	75,0	5,0	75,0	25,0	0,0	30,0	60,0	10,0	20,0	0,0	20
havo	36,7	60,0	3,3	90,0	10,0	0,0	43,3	50,0	6,7	33,3	0,0	30
havo-vwo	78,6	14,3	7,1	92,9	0,0	7,1	42,9	35,7	21,4	78,6	7,1	14
vwo	57,1	42,9	0,0	85,7	14,3	0,0	57,1	42,9	0,0	57,1	0,0	7
2022-2023 - Gewogen												
pro			97,2	2,1	46,3	51,6			68,7		50,8	1816
vmbo-b			75,0	14,0	63,5	22,4	4,9	57,7	37,4		19,5	2077
vmbo-b / vmbo-k			60,8	22,1	65,5	12,3		68,1			10,1	421
vmbo-k		66,3			54,8		10,1	75,7	14,2			491
vmbo-k / vmbo-(g)t			29,1	68,7				69,0				110
vmbo-(g)t	13,9	72,2	13,9	60,3				62,9				249
vmbo-(g)t / havo				79,8				48,7				79
havo				89,4			55,9					48
havo-vwo												
vwo	93,5						88,9					45

Tabel 7.3d toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het hoogst behaalde opleidingsniveau van de ouders. Tabel 7.3e toont de resultaten uitgesplitst naar het huishoudinkomen van het huishouden waartoe de leerling behoort. Voor beide tabellen geldt dat er een aantal leerlingen zijn waarvan het huishoudinkomen ontbreekt. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen. In beide tabellen zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 7.3d: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar opleidingsniveau ouders – sbo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
MBO2	1,6	21,4	77,0	11,3	53,7	35,0	6,2	47,0	46,8		32,9	709
MBO34	2,6	27,1	70,3	19,3	55,4	25,3	6,6	52,0	41,3		23,2	663
HBO	6,3	37,0	56,7	33,9	47,6	18,5	11,0	55,8	33,2	5,3	16,6	319
WO / HBO master	12,9	40,9	46,2	39,4	44,7	15,9	15,9	60,6	23,5	11,4	14,4	132
2021-2022												
MBO2				11,3	58,5	30,2	4,3	51,0	44,6		27,4	672
MBO34	2,5	27,5	70,0	19,7	56,0	24,3	6,1	50,5	43,4	1,5	21,5	721
HBO	6,7	34,6	58,7	29,0	52,0	19,0	11,2	58,0	30,9	5,9	17,1	269
WO / HBO master	12,6	34,2	53,2	37,8	47,7	14,4	11,7	47,7	40,5	10,8	12,6	111
2022-2023 - Gewogen												
MBO2	1,5	21,5	77,1	11,3	53,8	34,9	6,2	47,0	46,8		32,8	2.147
MBO34	2,5	27,2	70,2	19,4	55,2	25,5	6,5	52,1	41,4		23,3	1.992
HBO	6,2	37,1	56,7	33,9	47,8	18,3	10,9	56,0	33,1	5,3	16,4	797
WO / HBO master	12,5	40,8	46,8	39,2	45,0	15,8	15,9	60,2	23,9	11,0	14,3	336

Tabel 7.3e: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar huishoudinkomen – sbo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
Beneden modaal				13,0	53,7	33,4	5,5	48,5	46,0		30,8	656
Modaal tot 2x modaal	4,4	27,4	68,1	23,4	52,1	24,5	9,5	50,3	40,2	3,4	22,9	1.064
2x modaal of hoger	5,4	30,3	64,3	23,6	52,2	24,2	7,7	55,6	36,7	4,4	22,9	297
2021-2022												
Beneden modaal	1,7	26,8	71,5	17,6	52,2	30,2	5,4	51,6	42,9		27,2	699
Modaal tot 2x modaal	3,0	26,1	70,9	17,4	59,6	23,0	6,6	51,1	42,3	2,1	20,4	985
2x modaal of hoger	6,5	30,4	63,1	23,6	54,7	21,7	6,5	51,1	42,4	4,9	19,4	309
2022-2023 - Gewogen												
Beneden modaal				13,0	53,7	33,2	5,5	48,4	46,1		30,6	2.066
Modaal tot 2x modaal	4,2	27,2	68,7	22,9	52,3	24,8	9,2	50,2	40,5	3,1	23,2	2.947
2x modaal of hoger	5,3	29,9	64,8	23,4	52,4	24,2	7,7	55,4	36,9	4,3	22,8	762

Tabel 7.3f toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het sbo die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de gezinssamenstelling van het huishouden waartoe de leerling behoort. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen.

Tabel 7.3f: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar gezinssamenstelling – sbo*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Enoudergezin:												
Nee	4,0	27,2	68,8	21,5	52,4	26,1	8,9	50,1	41,0	3,2	24,2	1.410
Enoudergezin: Ja	2,7	26,6	70,6	16,7	52,9	30,4	6,0	50,5	43,5	1,9	28,3	586
Groot gezin: Nee	3,1	28,5	68,4	21,7	52,4	25,8	7,7	52,2	40,1	2,3	23,9	1.207
Groot gezin: Ja	4,4	24,8	70,7	17,6	52,7	29,7	8,6	47,1	44,2	3,5	27,6	789
2021-2022												
Enoudergezin:												
Nee	3,5	27,8	68,7	18,3	58,0	23,6	6,2	51,6	42,2	2,6	20,5	1358
Enoudergezin: Ja	2,2	26,0	71,9	18,9	52,5	28,6	5,8	51,3	42,9	1,7	26,7	604
Groot gezin: Nee	3,2	28,2	68,7	22,2	54,1	23,7	7,0	51,8	41,2	2,5	21,1	1.222
Groot gezin: Ja	2,8	25,8	71,4	12,4	60,0	27,6	4,5	51,1	44,5	1,9	24,6	740
2022-2023 - Gewogen												
Enoudergezin:												
Nee	3,7	26,8	69,5	20,8	52,8	26,4	8,7	49,6	41,6	3,0	24,4	3.942
Enoudergezin: Ja	2,5	26,5	71,0	16,5	52,9	30,6	5,8	50,8	43,4	1,7	28,5	1.765
Groot gezin: Nee	2,8	27,9	69,2	21,0	52,7	26,3	7,5	52,0	40,6	2,1	24,4	3.527
Groot gezin: Ja	4,2	24,7	71,1	17,1	53,0	29,9	8,4	46,8	44,8	3,4	27,8	2.180

7.4 Ontheffing en niet-deelname

Tabel 7.4a toont het percentage leerlingen dat ofwel een ontheffing ofwel niet heeft deelgenomen aan de eindtoets in het sbo. Tabel 7.4b toont het totaal aantal ontheffingen, ongeacht of de leerling uiteindelijk wel of niet heeft deelgenomen aan de eindtoets, uitgesplitst naar ontheffingsgrond. Tabel 7.4c toont het totaal aantal niet-deelnemers, uitgesplitst naar of de reden van niet-deelname ziekte/verhinderend ofwel een ontheffingsgrond is geweest.

Tabel 7.4a: *Ontheffingen en niet-deelname – sbo*

	Deelgenomen	Verhinderd	Ontheffing
	%	%	%
Geen ontheffing	0	100,0	0
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	7,1	0	1,8
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	92,9	0	97,9
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	0	0	0,3
Totaal obs.	42	86	1164

Tabel 7.4b: *Ontheffingen – sbo*

	Ontheffingen
	%
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	2,0
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	97,8
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	0,2
Totaal obs.	1.206

Tabel 7.4c: *Niet-deelname – sbo*

	Niet-deelname
	%
Verhinderend/medische reden	6,9
Ontheffing	83,1
Totaal obs.	1.250

8 Uitkomsten speciaal onderwijs

In dit hoofdstuk komen de resultaten voor het speciaal onderwijs aan bod.

8.1 Beheersing vaardigheidsniveaus – Totaal

Tabel 8.1a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen.

Tabel 8.1a: Beheersing vaardigheidsniveaus per domein – so

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023	13,7	44,4	41,9	39,3	41,8	18,8	22,9	55,2	21,9	12,1	15,1	1.386
2021-2022	11,6	44,8	43,6	36,7	46,3	17,0	19,4	56,6	24,0	9,7	14,4	1.394
2022-2023 - Gewogen	13,5	44,1	42,4	38,4	42,5	19,2	22,7	55,4	21,9	11,8	15,4	3.123

8.2 Beheersing vaardigheidsniveaus – Kruislings

Tabel 8.2a toont het percentage van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, conditioneel op het behalen van het streefniveau in 1 van de andere domeinen. In de rijen met de gewogen resultaten zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 8.2a: Beheersing vaardigheidsniveaus andere domeinen, conditioneel op behalen streefniveau in een bepaald domein – so

	Rekenen 1S		Lezen 2F		Taalverzorging 2F	
	Lezen	Taalvz.	Rekenen	Taalvz.	Rekenen	Lezen
2022-2023						
1S / 2F	88,4	68,4	30,8	45,5	41,0	78,2
1F	10,5	30,5	55,6	49,7	49,2	18,0
<1F	1,1	1,1	13,6	4,8	9,8	3,8
N	190	190	545	545	317	317
2021-2022						
1S / 2F	83,3	53,1	26,4	38,1	31,7	72,0
1F	14,8	45,7	56,1	56,1	57,6	26,6
<1F	1,9	1,2	17,6	5,9	10,7	1,5
N	162	162	512	512	271	271
2022-2023 - gewogen						
1S / 2F	87,9	68,5	30,9	45,9	40,6	77,3
1F			55,2	49,7	49,1	18,8
<1F			13,9	4,4	10,3	3,9
N	421	421	1.198	1.198	710	710

8.3 Beheersing vaardigheidsniveaus – Splitsing naar leerlingkenmerken

Tabel 8.3a toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het geslacht van de leerling.

Tabel 8.3a: Beheersing vaardigheidsniveaus naar geslacht – so

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Jongen	14,7	47,2	38,1	38,9	42,1	19,0	22,1	54,8	23,1	12,9	14,5	1.108
Meisje	9,7	33,1	57,2	41,0	41,0	18,0	25,9	56,8	17,3	9,0	17,3	278
2021-2022												
Jongen	13,1	46,0	40,9	36,1	46,4	17,5	18,6	56,1	25,3	14,5	10,7	1.134
Meisje	5,4	39,2	55,4	39,6	45,8	14,6	23,1	58,8	18,1	14,2	5,4	260
2022-2023 - Gewogen												
Jongen	14,4	47,2	38,4	37,7	42,9	19,4	21,7	55,3	23,0	12,5	14,8	2.448
Meisje	10,2	32,9	56,9	40,8	41,0	18,2	26,4	55,7	17,9	9,3	17,5	675

Tabel 8.3b toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de migratieachtergrond van de leerling. Er zijn een aantal leerlingen waarvan informatie over de migratieachtergrond ontbreekt, de uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabellen opgenomen. De resultaten voor leerlingen met een 1^e/2^e generatie migratieachtergrond binnen Europa, en 1^e generatie buiten Europa zijn niet meegenomen in deze tabel vanwege een te laag aantal observaties.

Tabel 8.3b: Beheersing vaardigheidsniveaus naar migratieachtergrond – so

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Geen	14,7	44,0	41,3	43,5	39,0	17,5	23,5	54,9	21,5	13,1	13,8	1.007
Buiten Europa 2 ^e	12,4	43,8	43,8	28,7	50,2	21,1	20,3	58,6	21,1	10,8	17,1	251
2021-2022												
Geen	11,8	46,5	41,7	39,0	46,3	14,7	19,8	58,3	21,9	10,0	12,2	1.050
Buiten Europa 2 ^e	10,2	38,5	51,3	30,5	45,5	24,1	17,1	52,9	29,9	7,0	19,8	187
2022-2023 - Gewogen												
Geen	14,3	43,6	42,0	43,0	39,5	17,5	23,2	55,4	21,4	12,8	13,8	2.111
Buiten Europa 2 ^e	12,6	44,0	43,4	28,7	49,8	21,5	20,7	57,8	21,6	10,9	17,3	646

Tabel 8.3c toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het cluster van deze leerling. Merk op dat bij de gewogen resultaten de uitsplitsing naar gemengd cluster 3/4 niet is opgenomen wegens niet-beschikbaarheid van deze data in de CBS Microdata omgeving. Verder is in de rijen met de gewogen resultaten een aantal cellen leeggemaakt. Dit omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 8.3c: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar cluster – so*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
Cluster 1	0,0	61,1	38,9	44,4	55,6	0,0	22,2	61,1	16,7	0,0	0,0	18
Cluster 2	11,1	55,6	33,3	19,4	58,3	22,2	19,4	66,7	13,9	5,6	16,7	36
Cluster 3	3,6	34,3	62,0	38,0	41,6	20,4	13,9	55,5	30,7	2,9	19,7	137
Cluster 3/4	8,4	36,6	55,0	28,8	47,1	24,1	19,4	46,1	34,6	8,4	20,4	191
Cluster 4	16,7	47,1	36,3	41,4	40,2	18,4	25,7	54,8	19,6	14,8	14,1	935
2021-2022												
Cluster 1	14,0	34,9	51,2	41,9	48,8	9,3	16,3	58,1	25,6	14,0	4,7	43
Cluster 2	7,7	41,0	51,3	7,7	69,2	23,1	15,4	51,3	33,3	2,6	20,5	39
Cluster 3	7,7	31,5	60,8	32,3	53,1	14,6	20,0	56,2	23,8	6,9	13,1	130
Cluster 3/4	9,7	34,3	56,0	29,9	47,0	23,1	18,7	46,3	35,1	9,7	22,4	134
Cluster 4	13,4	49,0	37,6	40,6	43,4	16,1	20,8	58,1	21,1	10,9	13,4	934
2022-2023 - Gewogen												
Cluster 1		62,8			58,6			57,4				44
Cluster 2		57,3			57,8	22,4		65,6				90
Cluster 3	7,4	37,3	55,2	35,6	45,1	19,3	12,6	60,9	26,5			680
Cluster 4	15,6	45,2	39,2	39,8	40,8	19,4	25,8	53,3	20,9	13,9	14,9	2.308

Tabel 8.3d toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar het initiële schooladvies van de leerling. Er zijn een aantal leerlingen waarvan het advies ontbreekt, er geen specifiek advies mogelijk is geweest, of een vso advies hebben ontvangen. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen. In de rijen met de gewogen resultaten zijn een aantal cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 8.3d: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar initieel schooladvies – so*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
pro	0,0	11,2	88,8	5,6	44,1	50,3	2,5	34,8	62,7	0,0	48,4	161
vmbo-b	1,0	33,2	65,8	14,4	64,4	21,1	5,4	68,5	26,2	0,3	16,1	298
vmbo-b / vmbo-k	3,4	58,0	38,6	28,4	56,8	14,8	14,8	69,3	15,9	0,0	10,2	88
vmbo-k	4,1	69,9	25,9	43,0	46,1	10,9	16,6	74,1	9,3	3,1	5,2	193
vmbo-k / vmbo-(g)t	11,1	75,9	13,0	61,1	37,0	1,9	33,3	59,3	7,4	11,1	0,0	54
vmbo-(g)t	19,1	72,8	8,0	69,8	24,7	5,6	36,4	60,5	3,1	16,0	1,9	162
vmbo-(g)t / havo	36,6	61,0	2,4	85,4	14,6	0,0	61,0	34,1	4,9	31,7	0,0	41
havo	63,3	35,4	1,3	89,9	10,1	0,0	68,4	31,6	0,0	58,2	0,0	79
havo-vwo	87,0	13,0	0,0	95,7	4,3	0,0	84,8	15,2	0,0	84,8	0,0	46
vwo	63,3	30,0	6,7	90,0	6,7	3,3	80,0	16,7	3,3	63,3	3,3	30
2021-2022												
pro	0,0	10,2	89,8	0,6	45,9	53,5	1,3	40,8	58,0	0,0	51,6	157
vmbo-b	0,7	34,5	64,8	16,4	59,9	23,7	5,9	59,9	34,1	0,7	20,2	287
vmbo-b / vmbo-k	1,4	42,5	56,2	24,7	58,9	16,4	13,7	63,0	23,3	0,0	11,0	73
vmbo-k	6,2	63,5	30,3	41,0	54,5	4,5	16,3	70,8	12,9	3,4	2,2	178
vmbo-k / vmbo-(g)t	5,9	88,2	5,9	51,0	45,1	3,9	25,5	72,5	2,0	5,9	2,0	51
vmbo-(g)t	17,1	68,0	14,9	61,7	37,1	1,1	35,4	56,6	8,0	12,6	0,0	175
vmbo-(g)t / havo	31,3	64,6	4,2	75,0	22,9	2,1	39,6	58,3	2,1	22,9	0,0	48
havo	55,4	44,6	0,0	92,8	7,2	0,0	53,0	45,8	1,2	51,8	0,0	83
havo-vwo	52,0	48,0	0,0	92,0	8,0	0,0	64,0	36,0	0,0	48,0	0,0	25
vwo	82,4	17,6	0,0	100,0	0,0	0,0	70,6	29,4	0,0	82,4	0,0	17
2022-2023 - Gewogen												
pro			88,5			49,7			61,6		47,6	383
vmbo-b			65,2	14,2	64,6	21,2	5,6	68,5	25,9		16,2	374
vmbo-b / vmbo-k		59,7		28,4	56,1	15,5	15,2	68,5	16,3			681
vmbo-k		70,1	25,7	42,4	47,3	10,3	17,0	74,4	8,6		4,6	199
vmbo-k / vmbo-(g)t		75,1		60,9				59,3				410
vmbo-(g)t	20,2	71,9	7,9	69,4				59,9		17,0		118
vmbo-(g)t / havo		59,1		85,2			63,6			32,5		364
havo	62,2			88,6			67,8			56,6		88
havo-vwo	86,2			95,5			84,4					172
vwo	61,7			89,8			78,6			61,7		101

Tabel 8.e en 8.f tonen de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar respectievelijk het hoogst behaalde opleidingsniveau van de ouders, en het huishoudinkomen van het huishouden waartoe de leerling behoort. Er zijn een aantal leerlingen waarvan het huishoudinkomen ontbreekt. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen. In tabel 8e zijn twee cellen leeggemaakt. Dit komt omdat deze percentages gebaseerd zijn op een onderliggend aantal leerlingen kleiner dan 10. Omdat deze resultaten gebaseerd zijn op analyses met CBS Microdata mogen deze niet worden getoond vanwege mogelijk onthullingsrisico.

Tabel 8.3e: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar opleidingsniveau ouders – so*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
MBO2	7,9	38,4	53,7	25,5	49,2	25,3	15,5	54,7	29,7		21,6	380
MBO34	11,0	49,5	39,5	40,0	44,8	15,2	22,0	58,1	19,9	9,7	11,6	473
HBO	17,3	46,7	36,1	49,0	36,5	14,5	27,1	55,7	17,3	15,3	11,4	255
WO / HBO												
master	31,3	41,3	27,5	56,3	30,6	13,1	38,1	49,4	12,5	28,1	10,6	160
Onbekend	11,9	42,4	45,8	37,3	33,1	29,7	20,3	51,7	28,0	11,0	22,0	118
2021-2022												
MBO2	7,4	39,0	53,6	22,6	50,4	26,9	14,0	53,9	32,1	6,3	23,2	349
MBO34	9,0	48,0	42,9	37,0	48,7	14,4	18,3	58,9	22,8	7,0	11,5	487
HBO	17,8	48,8	33,3	50,4	36,8	12,8	22,9	62,0	15,1	15,5	10,5	258
WO / HBO												
master	23,6	46,5	29,9	54,9	36,1	9,0	34,0	44,4	21,5	20,1	7,6	144
Onbekend	7,7	39,1	53,2	28,2	54,5	17,3	16,0	57,7	26,3	6,4	16,7	156
2022-2023 - Gewogen												
MBO2	8,7	38,6	52,6	25,6	49,2	25,2	16,2	54,5	29,3		21,7	915
MBO34	10,8	48,8	40,4	39,1	45,2	15,6	21,8	58,7	19,5	9,6	11,8	1.061
HBO	17,8	45,6	36,6	48,7	37,0	14,3	27,2	56,1	16,7	15,6	11,4	539
WO / HBO												
master	30,3	41,9	27,8	55,1	31,4	13,6	38,8	48,9	12,4	27,2	10,9	318
Onbekend	11,6	43,8	44,6	38,4	33,5	28,1	20,8	52,0	27,2	10,8	20,8	290

Tabel 8.3f: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar huishoudinkomen – so*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%			
2022-2023												
Beneden modaal	8,8	44,3	46,8	33,5	44,1	22,4	19,5	52,7	27,8	8,6	17,4	442
Modaal tot 2x modaal	14,5	44,3	41,2	39,0	43,5	17,5	23,3	57,1	19,6	12,4	15,0	662
2x modaal of hoger	22,6	47,0	30,3	55,1	31,2	13,7	30,8	53,8	15,4	20,1	9,4	234
2021-2022												
Beneden modaal	7,0	40,6	52,4	31,1	45,6	23,3	14,8	57,4	27,8	6,0	20,1	399
Modaal tot 2x modaal	14,0	47,9	38,2	40,2	45,7	14,1	22,0	56,2	21,7	11,5	11,6	681
2x modaal of hoger	15,8	48,2	36,0	42,8	46,4	10,8	22,1	59,0	18,9	13,5	8,6	222
2022-2023 - Gewogen												
Beneden modaal	9,2	43,4	47,4	32,4	45,0	22,5	19,4	52,7	27,9	8,9	17,6	1.028
Modaal tot 2x modaal	14,2	44,3	41,5	38,5	43,7	17,8	23,4	57,4	19,3	11,9	15,2	1.515
2x modaal of hoger	22,1	47,0	30,9	53,7	32,2	14,1	30,2	54,2	15,6	19,5	9,6	489

Tabel 8.3g toont de percentages van de eindtoetsdeelnemers in het so die een bepaald vaardigheidsniveau behalen, uitgesplitst naar de gezinssamenstelling van het huishouden waartoe de leerling behoort. Er zijn een aantal leerlingen waarvan informatie over de gezinssamenstelling ontbreekt. De uitkomsten van deze leerlingen zijn niet in de tabel opgenomen.

Tabel 8.3g: *Beheersing vaardigheidsniveaus naar gezinssamenstelling – so*

	Rekenen			Lezen			Taalverzorging			Rek + Lezen Hoog	Rek + Lezen Laag	N
	1S	1F	<1F	2F	1F	<1F	2F	1F	<1F			
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
2022-2023												
Eenoudergezin: Nee	16,8	45,0	38,2	42,5	40,7	16,8	24,9	57,1	17,9	14,6	12,5	825
Eenoudergezin: Ja	9,7	43,9	46,4	34,6	42,3	23,1	20,0	52,2	27,7	9,1	20,2	446
Groot gezin: Nee	14,5	45,3	40,1	42,2	39,9	18,0	24,5	55,3	20,1	13,4	14,4	871
Groot gezin: Ja	13,3	43,0	43,7	34,1	44,2	21,7	20,1	55,1	24,8	10,7	17,5	400
2021-2022												
Eenoudergezin: Nee	13,2	49,0	37,8	40,8	45,7	13,5	22,8	56,1	21,1	10,9	11,2	814
Eenoudergezin: Ja	10,3	39,2	50,4	32,1	46,4	21,5	15,2	57,8	26,9	8,7	18,6	494
Groot gezin: Nee	12,4	48,0	39,6	38,7	45,4	16,0	21,5	57,4	21,1	10,3	13,2	880
Groot gezin: Ja	11,8	40,3	48,0	35,8	47,3	17,0	17,3	55,3	27,5	9,8	15,0	428
2022-2023 - Gewogen												
Eenoudergezin: Nee	16,3	44,6	39,1	40,9	41,5	17,6	24,6	57,0	18,4	14,1	13,2	1.943
Eenoudergezin: Ja	9,2	43,6	47,2	33,9	42,9	23,2	19,6	52,5	27,8	8,7	20,6	1.024
Groot gezin: Nee	14,5	45,0	40,5	41,4	40,4	18,2	24,6	55,4	20,0	13,4	14,7	1.980
Groot gezin: Ja	12,5	42,9	44,6	32,6	45,1	22,3	19,4	55,6	24,9	9,9	17,9	988

8.4

Ontheffing en niet-deelname

Tabel 8.4a toont het percentage leerlingen dat ofwel een ontheffing ofwel niet heeft deelgenomen aan de eindtoets in het so. Tabel 8.4b toont het totaal aantal ontheffingen, ongeacht of de leerling uiteindelijk wel of niet heeft deelgenomen aan de eindtoets, uitgesplitst naar ontheffingsgrond. Tabel 8.4c toont het totaal aantal niet-deelnemers, uitgesplitst naar of de reden van niet-deelname ziekte/verhinderend danwel een ontheffingsgrond is geweest.

Tabel 8.4a: *Ontheffingen en niet-deelname – so*

	Deelgenomen	Verhinderd	Ontheffing
	%	%	%
Geen ontheffing	0	100,0	0
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	0		0,7
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	0	0	87,7
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	0	0	11,6
Totaal obs.	0	93	1830

Tabel 8.4b: *Ontheffingen – so*

	Ontheffingen
	%
Leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.	0,7
Zeer moeilijk lerende leerlingen.	87,7
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is.	11,6
Totaal obs.	1.830

Tabel 8.4c: Niet-deelname – so

	Niet-deelname
	%
Verhinderings/medische redenen	4,8
Ontheffing	95,2
Totaal obs.	1.923

9 Bijlagen

9.1 Concretisering van referentieniveaus.

Bron: www.taalenrekenen.nl

Globale beschrijving vaardigheden voor referentieniveau 1F lezen en taalverzorging

De leerling:

- kan eenvoudige teksten over herkenbare onderwerpen zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning en tekstbegrip de leerling niet in de weg staan;
- kan jeugdliteratuur, waarvan de structuur eenvoudig is, belevend lezen;
- kan de meest voorkomende leestekens gebruiken;
- kent woordsoorten en beheerst werkwoordspelling en regels voor spelling.

Globale beschrijving van de vaardigheden voor referentieniveau 1S/2F lezen en taalverzorging

De leerling:

- kan instructieve teksten en betogende teksten lezen en eenvoudige adolescentenliteratuur;
- kan de hoofdgedachte van een tekst weergeven en legt relaties tussen tekstdelen en kan die evalueren en beoordelen;
- beheerst nog niet alle spellingsproblemen, heeft kennis van de lijdende, bedrijvende en vragende vorm, en beheerst moeilijke gevallen van de persoonsvorm.

Globale beschrijving van de vaardigheden voor referentieniveau 1F rekenen

De leerling:

- weet eenvoudige getallen, bewerkingen en symbolen correct te noteren en te gebruiken;
- kan getallen lezen en uitleggen hoe getallen uit cijfers opgebouwd zijn;
- kan hoofdrekenen met en zonder notatie van tussenresultaten;
- kan hoofdbewerkingen (+, -, x, :) met gehele en eenvoudige decimale getallen op papier uitvoeren, evenals bewerkingen met eenvoudige breuken;
- kan berekeningen uitvoeren om problemen op te lossen en de rekenmachine op verstandige wijze inzetten;
- kan in de context van verhoudingen eenvoudige berekeningen uitvoeren, ook met procenten en verhoudingen;
- kan veel voorkomende en eenvoudige meetinstrumenten gebruiken en aflezen, met maateenheden rekenen en in eenvoudige gevallen maateenheden in elkaar omzetten;
- heeft een gevoel ontwikkeld voor standaardmaten in veel voorkomende situaties;
- kent namen van enkele meetkundige figuren en begrippen en kan deze gebruiken om situaties in de ruimte te beschrijven;
- kan eenvoudige tabellen, diagrammen en grafieken gebruiken bij het oplossen van problemen, ook om eenvoudige berekeningen uit te voeren.

Globale beschrijving van de vaardigheden voor referentieniveau 1S rekenen

Getallen

De leerling:

- heeft de eigenschappen van getallen en bewerkingen (efficiënt rekenen) paraat en maakt hiervan gebruik bij het rekenen met grotere getallen, decimale getallen, moeilijkere breuken en gemengde getallen;
- kan standaardprocedures met inzicht gebruiken binnen situaties waarin gehele getallen, breuken en decimale getallen voorkomen;
- weet waarom er procedures zijn die altijd werken en weet waarom dat zo is.

Verhoudingen

De leerling:

- kan rekenen met percentages, ook met moeilijke getallen en kan breuken, verhoudingen en percentages in elkaar omzetten;
- weet dat een percentage relatief van karakter is;
- kent de decimale structuur van het metriek stelsel. Kan rekenen met vergrotingsfactoren en schaal.

Meten en Meetkunde

De leerling:

- kan gegevens van meetinstrumenten interpreteren en alledaagse aanduidingen in gebruik herkennen;
- heeft de standaardoppervlaktemat en inhoudsmaten paraat;
- kan redeneren welke maat in welke context past;
- kan redeneren met symmetrische figuren en meetkundige patronen voortzetten;
- weet formules te gebruiken en te verklaren bij het berekenen van oppervlakte en inhoud van eenvoudige figuren;
- kan redeneren en uitleg geven bij de samenhang tussen omtrek, oppervlakte en inhoud van figuren en objecten.

Verbanden

De leerling:

- kan berekeningen uitvoeren op basis van informatie uit tabellen, grafieken en diagrammen en is in staat hieruit conclusies te trekken over een (toekomstige) situatie;
- kan punten in een assenstelsel plaatsen en coördinatoren aflezen;
- kan conclusies trekken op basis van een voorstelling van een verband en kan in globale zin grafieken schetsen;
- kan patronen in eenvoudige rijen getallen ontdekken.

9.2 Toetsverplichting

Vanaf schooljaar 2020-2021 kennen het sbo en het so ook een toetsverplichting bij de overgang naar het voortgezet (speciaal) onderwijs. Om in beeld te brengen in hoeverre alle leerlingen in het s(b)o die de toets hadden moeten maken (ofwel een geregistreerde, geldige ontheffingsreden hadden), kijken we in tabel 9.2.1 naar de jaar-op-jaar stromen tussen de verschillende onderwijssectoren. Deze splitsen we uit naar of leerlingen in de toetsbestanden voor zijn gekomen in een bepaald jaar.

Tabel 9.2.1: Overgang naar een andere onderwijssector naar aanwezigheid in het toetsbestand

Overgang	Toetsjaar 2018-2019			Toetsjaar 2020-2021			Toetsjaar 2021-2022		
	Bo	Sbo	So	Bo	Sbo	So	Bo	Sbo	So
Met toets	98,3	46,5	29,1	98,3	97,6	87,1	98,2	96,0	83,3
Zonder toets	1,7	53,5	70,9	1,7	2,4	12,9	1,8	4,0	16,7
Totaal	176.957	7.746	5.657	177.435	7.251	5.017	175.485	7.199	5.177

Noot: Als een leerling in het toetsbestand voorkomt met een geldige toetsscore, reden niet deelname, of ontheffing is dit een overgang met toets, indien dit niet het geval is een overgang zonder toets. Een overgang is gedefinieerd als aanwezigheid in het bo/sbo/so in het toetsjaar, en aanwezigheid in het reguliere vo, vso, praktijkonderwijs, of ib in het erop volgende jaar. In de totaalaantallen zijn uitstroom uit het gehele onderwijs niet meegenomen.

We zien hierbij dat er in het reguliere basisonderwijs tussen toetsjaar 2018-2019 en de jaren vanaf 2020-2021 nauwelijks verschillen zijn in het aandeel leerlingen dat de overstap lijkt te maken zonder toetsgegevens. Bij het sbo en het so is hierin wel een duidelijk verschil zichtbaar. Waar in 2018-2019 nog meer dan de helft van de leerlingen in het sbo, en meer dan 70% van de leerlingen in het so, de overstap maakten naar het v(s)o zonder toetsgegevens, is dit percentage gezakt naar onder de 5% in het sbo, en ongeveer 15% in het so.

De overgang die het meeste voorkomt bij leerlingen die niet in het toetsbestand voorkomen is die naar het voortgezet speciaal onderwijs. Voor de ex-so leerlingen gaat het hierbij om meer dan 90% van de gevallen. Daarnaast is het interessant om te zien dat so leerlingen die de overgang naar het vso maken zonder toets, dit relatief steeds vaker doen naar het dagbestedingsprofiel, en minder naar het profiel vervolgonderwijs. Waar in 2018-2019 het aandeel dat de overgang naar dagbesteding maakte nog 40% bedroeg (27% arbeidsmarkt, 33% vervolgonderwijs), is dit in 2021-2022 gestegen naar 59% (arbeidsmarkt: 35%, vervolgonderwijs: 6%). Voor de ex-sbo leerlingen die niet in het toetsbestand voorkomen komen de overgang naar het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs het vaakst voor.

9.3 Wegingsprocedure

In de gerapporteerde analyses in het publieksrapport worden de resultaten van leerlingen die de ROUTE 8 eindtoets hebben gemaakt buiten beschouwing gelaten, omdat deze vanwege een aanpassing in het psychometrische model niet vergelijkbaar zijn over de 2 bekeken toetsjaren 2021-2022 en 2022-2023. Om te kijken in hoeverre dit het stelselbeeld vertekent, hebben we wegingsprocedures toegepast om de overgebleven toetsdeelnemers volledig representatief te maken aan de gehele toetspopulatie op een aantal relevante achtergrondkenmerken.

We maken hierbij gebruik van 'inverse probability weighting'. We voorspellen de kans dat een leerling een andere toets dan de ROUTE 8 toets heeft gemaakt aan de hand van de achtergrondkenmerken van de leerling met een logistisch regressiemodel. Vervolgens maken we per leerling een gewicht aan op basis van de inverse van de voorspelde kans die uit het model komt. Zo krijgen leerlingen met kenmerken die vaker horen bij een ROUTE 8 toets dan bij een andere toets een hoger gewicht in de gewogen analyses.

De achtergrondkenmerken waarmee we toetsdeelname aan een niet Route-8 toets voorspellen zijn geslacht, ouderlijk opleidingsniveau, huishoudinkomen, groot gezin ja/nee, eenoudergezin ja/nee, en migratieachtergrond. We voorspellen de kans per toetsjaar en per onderwijssoort (bo, sbo, so) apart.

9.4 Literatuurlijst

Bovens, M., Jennissen, R., Bokhorst, M., & Engbersen, G. (2021). *Afscheid van westers en niet-westers. Naar meervoudige indelingen van herkomstgroepen*, wrr-Policy Brief 8, Den Haag: wrr.

Inspectie van het Onderwijs (2024). *Peil.Taal en rekenen einde basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs 2022-2023*. Utrecht: Inspectie van het Onderwijs.

Veall, M. R., & Zimmermann, K. F. (1996). Pseudo-R² measures for some common limited dependent variable models. *Journal of Economic surveys*, 10(3), 241-259.